

Takva

AYLIK DERGI
ARALIK 2021
S A Y I

13

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | FİYATI 13 TL

NESİLLERİN
MİMARİ

KADIN

06

Baş Yazı
Bilal Özbuğday

20

En Büyük
Nasihatçi Ölüm
Salih Bağırhan

26

Batının Bilim
Düşmanlığı
Ali Mücahit Orakçı

32

Hayır da
Acelecisi Ol!
Erhan Yıldız

Takva

Aralık 2021

Siyer Sınavı

58

Apple Fotoğraf Taraması

Barak Eryılmaz

54

Batının Bilim Düşmanlığı

Ali Mucahit Orakçı

26

En Büyük Nasihatçi Ölüm

Salih Bağurcan

20

Nesillerin Mimarı Kadın

Bilal Özbuğday

06

Rebülâhîr 1443

Hayır da Aceleci Ol!

Erhan Yıldız

32

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e olsun.

İslam'ın kadına olan bakış açısı, günümüz sistemlerinde sürekli tartışılan, şeriat denilince ilk sesin yükseltildiği cephe olan, insanların medeniyet ölçümlerini gerçekleştirdiği, değersizleştirdiği ve meta haline getirdiği bir dönemde Nesillerin Mimarı olan Kadın a dair yazımızı okuyabilirsiniz.

Allah Rasulü'nün (sav) Müslümanları sürekli olarak uyardığı ve bu konuda teşvik ettiği bir konu olan "hayırda acele etmek" hadisi ile Rasul'den Mesajlar bölümünden okuyarak faydalana bilirsiniz.

Nasihat Köşemiz de Allah (cc) Kur-an'ı Kerim'de bizlere emrettiği ÖLÜM ü çokça anmamız gerektiğini, tefekkür ederek yaşamamız ve her an öleceğimizi aklımızdan hiç çıkarmayarak yaşam sürdürmemiz gerektiğine dair yazımızı okuyabilirsiniz.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarda okumanız ve faydalanmanız dileği ile...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editor

Rebûlâhir 1443 | Aralık 2021 | ISSN: 2757-9743

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Ramazan Işılak

Yayın Türü

Yerel Süreli / Bir Ayda Bir Yayınlanır.

Teknik Hazırlık

Takva Media

Dağıtım ve Satış Yeri

Fevzi Çakmak Mh. 10423. Sk.

NO:1 Karatay/KONYA

www.takvadergisi.org

Abonelik

0552 822 74 42

Baskı & Cilt

Güler Ofset

Fevzi Çakmak Mh. 10448. Sk. No:26

Karatay / KONYA - 0532 662 94 21

www.guleroftset.com

Setifika No: 49360

Dergi İçerisinde Yer Alan

Yazılardan İlgili Yazar Mesuldür.

Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

06

NESİLLERİN MİMARİ KADIN

Bilal Özbuğday

16

SAFA TEPESİNDE

Bilal Özbuğday

20

EN BÜYÜK NASİHATÇİ ÖLÜM

Salih Bağırhan

26

BATININ BİLİM DÜŞMANLIĞI

Ali Mücahit Orakçı

32

HAYIR DA ACELECİ OL!

Erhan Yıldız

38

AİŞE ANNEMİZİN BÜYÜK PİŞMANLIĞI

Mustafa Yakupoğlu

44

TAKİYUDDİN İBN TEYMİYYE (rh) - SÜFYAN ES-SEVRİ (rh)

Usame Kaptan

50

TAVSİYE KİTAP (İstiğfar ve Faydaları)

Abdullah Talip

54

APPLE FOTOĞRAF TARAMASI

Burak Eryılmaz

58

SİYER SINAVI

NESİLLERİN MİMARI KADIN

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Allah'a hamd, Rasulüne salât ve selam olsun. Müslüman teslim olan kimsedir. Allah'ın çizdiği sınırlara, verdiği isimlere, koyduğu kanunlara teslim olandır. İnsanlarla ve eşyayla muamelesinin nasıl olması gerektiği, sınırlarının ne olacağı hususunda da rabbine teslim olan kişiye Müslüman denir. Olaylara, vakıalara nasıl bakacağını rabbinden ve elçisinden öğrenir. İnsanlara nasıl davranacağını, yeni yeni gündemler ve yeni yeni meseleler önüne çıksa, gündeme gelse dahi ne yapacağını Müslüman şeriatından öğrenir. Çünkü şeriat ve İslam dini evrensel, kuşatıcı ve tüm zamanları ve durumları içerisine alacak şekilde indirilen bir hayat sistemidir.

İslam'ın kadına olan bakış açısı, günümüz sistemlerinde sürekli tartışılan, şeriat denilince ilk sesin yükseltildiği cephe olan, insanların medeniyet ölçümlerini gerçekleştirdiği bir mesele.

Sürekli insanların İslam'da kadın ve erkek eşit midir, değil midir? diye tartışıklarına şahit oluruz. Şeriat sesleri yükselince insanların 'Desene kadınların hali harap.' der gibi tavırlar içerisine girdiklerini gözlemleriz. Kadına olan bakış açısının, şeriatın demodeliği ile alakalı olduğunu, diğer sistemlerin ise kadına tanıdığı özgürlük ile medenî olduğu tezini, sözde çağdaşlardan dinleriz.

Peki İslam, kadını hangi konum ile konumlandırmaktadır? İslam, kadına hangi vazifeyi biçmiştir? İslam, kadının hakkını savunmakta mı yoksa hakkını çiğnemekte midir? Şeriat, kadınların özgürlüklerini ve haklarını kısıtlayan bir sistem midir?

Asıl itibariyle konuya şu şekilde başlamak gereklidir; sınırsız bir özgürlük İslam'da ne kadın için ne de erkek için söz konusu değildir. Allah'ın yarattığı tüm insanlar ya da daha doğru bir ifade ile Allah'ın kulu olma iddiasında olan herkes, Allah'ın kulu yani kölesi yani abdullah'tır. Bir köle için herhangi bir şekilde sınırsız bir özgürlük söz konusu mudur? Elbette hayır. Sahibi kendisine neyi emretmiş ise onu en iyi şekilde yapmak ile sorumludur. Köle sahibinin kendisinden istediği şeyleri sorgulamaz, sebebini, en ince ayrıntısını öğrenme noktasında çaba sarf etmez. Sadece kendisine söylene-ni yerine getirir. İşte insanlar da erkeği ile kadını ile Allah'ın kulu ve kölesidirler. Dolayısıyla sınırsız bir özgürlük söz konusu değildir. Sadece Allah'ın çizdiği sınırlar içerisinde özgürdürler. İstediklerini yiyemezler, içemezler, giyine-mezler. İstedikleri ile dostluk, düş-manlık kuramazlar. Nasıl oturacakları-na, nasıl ticaret yapacaklarına, rızıklarını hangi yollar ile kazanacak-larına, çocukları ile, eşleri ile, komşuları ile, toplumları ile ilişkilerinin nasıl ve ne şekilde olacağına Allah Teâlâ karar verir. Kullarda kulluklarının kalitesi oranınca söylenilene tabi olurlar.

Kölelik denilince, elbette tarihten kalma bir kölelik değildir Allah'ın kölesi olmak. Allah'ın kölesi olmakta ebedi bir mutluluk, sonu gelmez bir özgürlük vardır. Allah'ın kölesi olmak-ta gönül huzuru, rahatlığı vardır. Masiyetlerin insan kalbine verdiği yük ve ağırlıktan uzaklaşmak, taâtler ile Allah'ayakınlaşmanın lezzeti vardır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

"Allah ve Rasûlü bir iş hakkında hüküm verdikleri zaman, hiçbir mü'min erkek ve hiçbir mü'min kadın için kendi işleri konusunda tercih kullanma hakları yoktur. Kim Allah'a ve Rasûlüne karşı gelirse, şüphesiz ki o apaçık bir şekilde sapmıştır."¹

İnsanın özgürlüğü, kendisi için Allah ve Rasulü'nün söz söylemediği konularda vardır. Bunun dışında ise özgürlük söz konusu değildir.

İşte kadın da Allah Teâlâ'nın kendisine vermiş olduğu bazı haklar ve çizmiş olduğu sınırlar içerisinde özgürdür. İslam şeriatı, kadın için bazı konularda sınırlamalar getirmiştir. Bunun yegâne gayesi ise toplumun iki tarafı olan hem kadını hem de erkeği korumak içindir. Ancak en başta insan için, rabbi tarafından konulan bir sınırı kabul etmeyen hastalıklı küfür zihniyeti, bunun kadına vurulmuş bir pranga olduğunu zannetmekte, tüm savunmasını ise bunun üzerine bina etmektedir. Bu savunmayı yaparken kadının özgürlüğünü ise, kadının açılıp, saçılması, kendini teşhir etmesi noktasındaki rahatlığıyla doğru orantı ile oranlamaktadır. Eğer kadının özgürlüğünden bahsedilecek ve sözü geçen hastalıklı düşünce ile bu ifade edilecek ise bu takdirde peçe takan, hicab kullanan, çarşaf giyen kadınlara da aynı müsamaha gösterilmelidir. Kadının özgürlüğünü sözde savunan bu zihniyet, peçeli, hicaplı ya da çarşafli bir kadına tahammül etmekte güçlük çekmektedir.

Çünkü peçeli, hicaplı, çarşafli kadınlar da kendi tercihleri ile, özgürce bunu seçmişlerdir. Ama aynı müsamahayı göremezsiniz.

İslam'ın, kadının hakkını savunmadığı, kadını köleleştirdiği lafı bir palavradan ibarettir. İslam dini mi kadına eziyet etmektedir, yoksa diğer sistemler mi kadına zulmetmektedir?

Kadınlara en iyi davrananın en ahlâklı kimse olacağını söyleyen,

İyilik yapma noktasında öncelikle ve ısrarla bir kadın olarak anneyi tavsiye eden,

Erkekler için huzur odağı olarak kadını işaret eden,

Kadınları bir değer olduğu için hicap ile emreden,

Masum kadınlara zina iftirasını büyük günahlardan sayan, İslam dini mi?

Yoksa alâkalı alâkasız her konuda bir reklam yüzü olarak kullanmak suretiyle kadını metalaştıran,

Kadınların iffet ve namuslarını pazarlamaları için genelevler açan, bu işletmelere ruhsatlar vererek izin veren,

Kadının özgürlüğünü, sadece açılıp saçılma imkânı ile açıklayan,

Kadının çalışma hakkı iddiasıyla erkeğe dahi kendi hesaplamalarıyla yoksulluk sınırı altında verilen asgari ücretten daha az para karşılığı çalıştıran,

¹ (33/ Ahzab 36)

Annelik veya bir erkeğe eş olmak dışında, kadına başka roller biçen, diğer sistemler mi kadının hakkını savunma noktasında daha samimidir?

Sahip olduğunuz bir mücevher olsaydı nerede saklardınız? Kadınlar, Allah Teâlâ tarafından erkeklere bir emanet olarak verilmiştir. Her kadın eşine ait olan bir mücevher gibidir. Dolayısıyla önem verdiğiniz bir şeyi asla ortalıkta sunup, başkalarının gözleri önüne sermezsiniz.

Şu anlaşılmalıdır ki kadına sınırlar çizen erkekler değildir. Kadına sınırlar çizen, erkeğe de sınır çizen rabbimizdir. Bu kadının köleleştirildiğine inanan zihniyetlerin çatışması erkekler ile değildir. Bu çatışma rab ile girilme cüretinde bulunulan bir çatışmadır. İslam kadına sınırlar çizerken de kadının hakkını savunmak gayesiyle hareket etmektedir. İslam'ın kadının hakkını savunmadığını söylemek cahilce bir söylem olur.

Eğer hakkını savunmasaydı Rabbimiz şöyle buyurmazdı;

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ
شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ
شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

"Namuslu kadınlara zina isnat edip sonra da dört şahit getiremeyenlere seksen değnek vurun. Artık onların şahitliğini asla kabul etmeyin. İşte bunlar fâsık kimselerdir."²

Rabbimiz bu ayeti kerimede aslında kadınların haklarını erkeklere karşı korumaktadır. Hem de bunları yapanlara karşı cezalandırma konusunda da bir

kanun getirmiştir. Bu ayeti kerimede geçen husus dünyalık bir ceza içindir. Kadınların haklarına dair haddi aşan bir kimse için rabbimiz ahirette de ceza belirlemiştir.

Aynı surenin 23. ve 24. ayetinde ise bu kez ahirete taalluk eden cezadan bahsetmektedir.

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ
لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

"İffetli ve (haklarında uydurulan kötü-lüklerden) habersiz mü'min kadınlara zina isnat edenler, gerçekten dünya ve ahirette lânetlenmişlerdir. İşlemiş oldukları günahtan dolayı dillerinin, ellerinin ve ayaklarının kendi aleyhlerine şahitlik edecekleri günde onlara çok büyük bir azap vardır."³

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ
قَالَ: "اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ، قَالُوا: يَا رَسُولَ
اللَّهِ، وَمَا هُنَّ، قَالَ: الشِّرْكُ بِاللَّهِ، وَالسَّحَرُ، وَقَتْلُ
النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا،
وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الرَّخْفِ، وَقَذْفُ
الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الْغَافِلَاتِ "

Ebu Hureyre'den (ranh) rivayet edildiğine göre Nebi (sav) şöyle buyurdu: "Yedi helâk ediciden kaçın!" Sahabeler, "Ey Allahın Rasulü! Bunlar nelerdir?" diye sordular. Rasulullah (sav) ise "Allah'a ortak koşmak, sihir (büyü) yapmak, Allah'ın haram kıldığı bir nefsi haksız yere öldürmek, faiz yemek, yetim malı yemek, savaş meydanından kaçmak, evli, namuslu ve hiçbir şeyden haberi olmayan kadınlara zina isnat etmektir," buyurdu.⁴

² (24/ Nur 4)

³ (24/ Nur 23-24)

⁴ (Buhari)

İşte sadece bir konuda, şeriatın kadının hakkını nasıl muhafaza ettiğini bu ayet ve hadislerden anlayabiliriz.

Kadının haklarının, şeriat tarafından korunmadığını söyleyen kimseler, şeriatta erkek ve kadının eşit haklara sahip olmadığını akıl yürüterek bulmaktadırlar. O kimselere gelin bizde yine akıl yürüterek cevap verelim. Bir okulda birbirinden farklı iki sınıfı imtihan edeceğimizi düşünelim. İkisine de matematik sınavı yapacağız. İki sınıfa da aynı soruların sorulması adalet ile mi açıklanır? Adalet dediğiniz şey eşitlik midir? Elbette her zaman eşitlik adaleti sağlamaz. Birinci sınıfa seviyesine uygun soruları sormak ve ona göre isteklerde bulunmak, ikinci sınıftan da seviyelerine uygun isteklerde bulunmak adalettir.

İşte bu örnekte de izah etmeye çalıştığımız gibi adalet her zaman eşitlik ile ifade edilmez. Kadına çalışma imkânının verilmemesi, belli konularda kısıtlanmak suretiyle erkeğe eşit tutulmaması ona bir zulüm değildir. Kadının hayat içerisinde kendisine yüklenen sorumluluklarının az olması haliyle erkek ile eşit olmamasını da aslında beraberinde getirir.

İslam Kadının Çalışmasına Nasıl Bakar?

İslam, kadının mahremiyet kurallarına uygun olduğu, sınırlarını şeriat sınırlarının belirlemiş olduğu bir müesseseye de çalışmasına elbette müsaade etmektedir. Hatta şeriat devletinde bazı müesseselerde özellikle kadınların çalıştırılması elzemdir. Ya da mahremiyet kurallarına riayet edilmesi için bazı meslek dallarında özellikle kadınların varlığının olması gerekmektedir.

Şeriatın aslında kadının çalışma noktasındaki sınırlandırması şu iki şeyden ibarettir.

a) Mahremiyet sınırlarının çiğnenmesi; bu sınırı çalışma sahasında değil, hayatın hangi aşamasında ihlal ederse etsin, şeriat buna müsaade etmemektedir.

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضَضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَى إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَى أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولَى الْإِرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ
وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

"Mü'min kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. (Yüz ve el gibi) görünen kısımlar müstesna, zînet (yer)lerini göstermesinler. Başörtülerini ta yakalarının üzerine kadar salsınlar. Zinetlerini, kocalarından yahut babalarından yahut kocalarının babalarından yahut oğullarından yahut üvey oğullarından yahut erkek kardeşlerinden yahut erkek kardeşlerinin oğullarından yahut kız kardeşlerinin oğullarından yahut Müslüman kadınlardan yahut sahip oldukları kölelerden yahut erkekliği kalmamış hizmetçilerden yahut da henüz kadınların mahrem yerlerine vakıf olmayan erkek çocuklardan başkalarına göstermesinler. Gizledikleri zinetler bilinsin diye ayaklarını yere vurmasınlar. Ey mü'minler, hep birlikte tevbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz!"⁵

⁵ (24/ Nur 31)

Rabbimiz kadın için mahremiyet sınırının ne olduğunu belirlemiştir. Bu sınıra riayet etmesi sadece iş noktasında değil, hayatının tüm alanlarında bulunan bir gerekliliktir. Dolayısıyla bu sınır ihlal edilmeyecek olursa kadının çalışması bu noktada mümkündür. Ancak kadınlar ile erkeklerin halvet olacağı, mahremiyet çizgilerinin aşılabacağı ortam var ise, İslam bunu yasaklamaktadır. Konu hakkındaki yasak ise çalışma yasağı değil, mahremiyet yasağıdır.

b) Kadının asıl olarak; annelik, hanımlık misyonundan koparılarak, erkeğin karşısına konumlandırılması; bu, başka sistemler tarafından kadına dayatılan, kendi ayakları üzerinde duran kadın, güçlü kadın, kimseye ihtiyaç duymayan kadın gibi vasıflar ile vasıflandırılarak, üzerine feminizmin de biraz parlatılarak erkeğin bir düşmanı olduğu kadınların bilinçaltlarına nakşedilmeye çalışılmaktadır.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ
عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ

“Erkekler, kadınların koruyup kollayıcılarıdır. Çünkü Allah, insanların kimini kiminden üstün kılmıştır. Bir de erkekler kendi mallarından harcamakta (ve ailenin geçimini sağlamakta)dırlar.”⁶

Allah Teâla, erkekleri ve kadınları farklı farklı şekillerde, özelliklerde ve mizaçlarda yaratmıştır. Kadını daha duygusal, daha şefkatli, duyguları ile hareket eden bir varlık olarak, erkeği ise daha sert, beden ve irade bakımından daha güçlü yaratmıştır. Bu farklı özelliklerden kaynaklı olarak da erkeği kadının üzerine 'kavvam' yani koruyup kollayıcı

olarak vermiştir. Erkeğin kavvam olması başka ayetlerle beraber zikredildiğinde daha iyi anlaşılacaktır. Kadının çekip çevireni, rızkının temini için asıl görevli, çocuklarının ve eşinin maişetinden, mesken ve diğer ihtiyaçlarından sorumlu olan asıl kişidir.

Asıl itibariyle kadının çalışma, rızık temin etme, çocuklarının ve evinin giderinden sorumlu olması söz konusu değildir. Çünkü Allah Teâlâ bu görevi erkek için belirlemiştir. Erkeğin kadın üzerinde 'kavvam' olmasının sebebinin ise ayette; 'bazısını, bazısının üzerine faziletli kılınmasından' kaynaklı olduğu da geçmektedir. Kadını ayrı yaratmıştır, erkeği ayrı yaratmıştır. Kadına bir şeyleri verirken İslam aynı zamanda kadınlardan birçok şeyi beklememektedir, onları sorumlu tutmamıştır.

Özetle işte bu iki madde çerçevesinde kadının çalışması İslam'da mümkündür.

Batının, İslam'ın en fazla üzerine gittiği nokta kadın konusudur. Kadın ve kadının değeri, İslam'dan öğrenilmek zorundadır. Batının kadına yüklediği değer Müslümanın yanında bir değer değildir. Batı asıl itibariyle de kadın konusunda iki yüzlüce ve münafıkça bir tavır içerisinde. Batı; kadını, asıl misyonu olan kadınlıktan, annelikten koparmıştır. Batı, kadının kadınsı tavırlarını; aklından, öğretmenliğinden, eğitimciliğinden, şefkatinden daha fazla kullandı. Sanayide, fabrikada, sokakta, iş merkezlerinde kadınlığın öne çıkmış özelliklerini metalaştırarak kullanmayı tercih etti. Sonrada sanki kadınların hak ve hukuklarını korumuş gibi davrandı. Kadınları evlerinden, eşlerinden ve çocuklarından kopararak, kadınlara istihdam ile kadının değerini belirlemek istedi.

⁶ (4/ Nisa 34)

Kadınlar için bozulmaktan bahsederken kastedilen şey sadece açılıp saçılmaları değildir. Sadece çalışmaları, iş dünyasına adım atmaları değildir. Asıl bozulma beşerî ideolojiler tarafından etkilenen bir görüş ve bakış açısına sahip olmalarıdır. Asıl kimliklerinden uzaklaştırılmış olmalarıdır. Kocasına itaati acizlik, çocuğu ile ilgilenmeyi dadılık, evinde oturmayı kölelik addeden bir fıkre sahip olmalarıdır. Kocasından emir aldığı anda, kadın için vaveyla edenler, patronundan ustabaşından emir alıp azar işitince bunu kadın adına bir problem görmeyip, medeniyet saymaktadır. Kocasını kızınca şikâyet etme hakkı olan kadının, patronu kızınca şikâyet etme hakkı bulunmamaktadır.

Toplumun aslı ailedir. Ailenin aslı ise kadındır, annedir. Kadınlar ve anneler ne oranda şeriatı uygun hareket ederlerse o oranda şeriat hâkim kılınabilir. Ya da kadınlar üzerinden diğer sistemlerin öğretileri ne kadar etkili ise diğer sistemlerin o oranda istemeden de olsa başarılarından bahsetmek mümkündür.

Bir neslin yaşaması kadın ile mümkündür. Bir neslin yetişme anlamında yaşaması ve batması da yine kadına bağlıdır. Kadınlar neslin, dinin, evin, erkeğin muhafızıdır. Asıl itibarıyla erkek ve kadının birbirine ihtiyacı vardır. Yine her ne kadar batı da yasal olup, ülkemizde şu an için yasak olsa da bunun irtibatını koparmak için sperm bankaları kurulur oldu. Fertlerin asla birbirine ihtiyaçlarından söz etmemek için.

Dedik ya batı ve onların kuyruklarına takılanlar kadın noktasında iki yüzlüdürler. İşte kadını koruma noktasında da iki yüzlüdürler. Kadınları evlerinden çıkarıp, tabiri caizse kurtların önüne atıp, sonra da onları korumak için kanunlar

ve sözleşmeler hazırlamak ve çıkarmak zorundadırlar. Bu sözleşmelerden birisi de uzun süre tartışmalara neden olan İstanbul sözleşmesidir. Şurası da manidardır ki İstanbul sözleşmesi, Avrupa tarafından içeriği hazırlanmış, ancak kendisini İslam'a nispet eden ülkeler ile birlikte mutabakata varılan bir metindir. Hâlbuki dünya ülkelerinin bazıları kendilerini İslam'a bazıları kendilerini Hristiyanlığa, bazıları kendilerini Yahudiliğe, ya da ateizme nispet etmekteydiler. Nasıl bunların tamamının bakış açısı bir konu hakkında ortak olabilir ki?

İstanbul Sözleşmesinin İçeriğinde Ne Mevcut?

İstanbul Sözleşmesi ya da tam adıyla Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan, 45 ülke ve Avrupa Birliği tarafından imzalanan, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddeti önleme ve bununla mücadelede temel standartları ve devletlerin bu konudaki yükümlülüklerini belirleyen uluslararası bir sözleşmedir.

İstanbul sözleşmesi, kadının beyanını herhangi bir delil olmasa da esas alan bir sözleşmedir. Kadın hakları

için her ne kadar ön plana çıksa da aslında sözleşme de var olan hususlardan birisi de toplumsal cinsiyet eşitliğidir. Yani kadınla birlikte, hemcinslerine eğilimi olan insanların da haklarını muhafaza etmeyi ihtiva etmektedir.

İslam şeriatı kadın için evini tayin etmiştir. Kadına evi ile alâkalı bir misyon yüklemiştir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır;

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى

"Evlerinizde oturun. Önceki cahiliye dönemi kadınlarının açılıp saçıldığı gibi siz de açılıp saçılmayın."⁷

Bir başka ayette ise kadın erkeği boşadıktan sonra dahi kadınları evlerinden çıkarmayın diyerek erkeğe ait olan evi dahi kadına izafe ederek getirmektedir.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

"Ey peygamber! Kadınları boşamak istediğinizde, onları iddetlerini dikkate alarak (temizlik hâlinde) boşayın ve iddeti sayın. Rabbiniz olan Allah'a karşı gelmekten sakının. Apaçık bir hayâsızlık yapmaları dışında onları (bekleme süresince) evlerinden çıkarmayın, kendileri de çıkmasınlar. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, şüphesiz kendine zulmetmiş olur. Bilemezsin, olur ki Allah, sonra yeni bir durum ortaya çıkarır."⁸

Allah Rasulü (sav) ise şöyle buyurmaktadır;

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: " أَلَا كُلُّكُمْ رَاعٍ، وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالْإِمَامُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ، وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ زَوْجِهَا وَوَلَدِهِ، وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ، وَعَبْدُ الرَّجُلِ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ، وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ، أَلَا فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ "

"Dikkat edin hepiniz çobansınız ve güttüğünüzden sorumlusunuz. Yönetici, yöneticisi olduğu insanlardan sorumludur ve onlardan mesuldür. Erkek evinin ehlinden sorumludur ve onlardan mesuldür. Kadın ise eşinin evinden ve çocuğundan sorumludur ve onlardan mesuldür. Kişinin kölesi, efendisinin malından sorumludur ve ondan mesuldür. Dikkat edin hepiniz çobansınız ve güttüğünüzden sorumlusunuz."⁹

Yukarıdaki ayetlerden ve hadisten açıkça anlaşılacağı üzere İslam, kadına evini, ailesini yetiştirme ve onlar ile ilgili sorumluluklar yüklemiştir.

Kadınlar ile alakalı bir yazıda yeri gelmişken birkaç cümle de muvahhid bacılarımız için yazmamız gerekmektedir. Aslında bundan sonrası için yazılacak satırların hepsi geniş bir şekilde izah edilme mecburiyetindedir. Ancak birkaç cümle ile şunları ifade etmek gerekir.

İslam dininin ilk dönemlerinde, dinin ve davanın en büyük destekçisinin bir kadın olduğunu; bacılarımız, abla-larımız unutmamalıdır. Hatice annemiz, efendimize vahiy geldiği andan itibaren desteğini esirgememiş ve sürekli olarak

⁷ (33/ Ahzab 33)

⁸ (65/ Talak 1)

⁹ (Buhari)

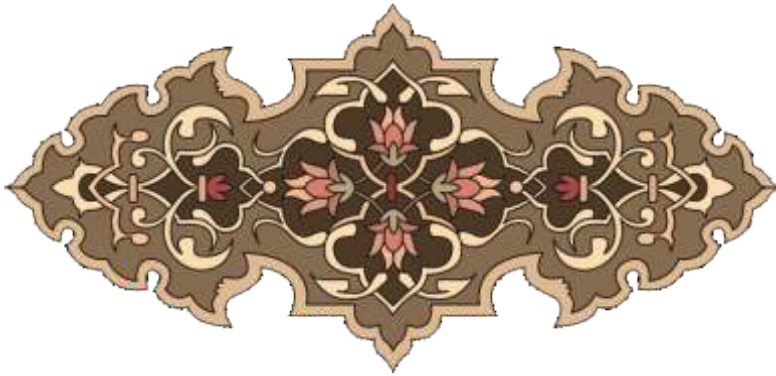
efendimizin arkasında durmuştur. Vahiy ilk geldiği anda efendimizi teskin eden bizzat kendisi olmuştur.

Efendimize vahiy geldiği zaman, korkarak evine geldi. Başına gelenleri anlattıktan sonra, "Bana neler oluyor, Hatice?" diyerek kendinden korktuğunu söyledi. Bunun üzerine Hz. Hatice, Rasûlullah'ı (sav) rahatlatarak şu sözleri söyledi: "Yemin ederim ki Allah hiçbir zaman seni utandırıp üzmez. Çünkü sen akrabanı gözetirsin, doğru konuşursun, işini görmekten aciz kimselerin elinden tutarsın, yoksulları gözetirsin, misafirleri ağırlarsın, haksızlığa uğrayan kimselere yardım edersin"¹⁰

Bu olay bize şunu anlatmaktadır, dava adamı olmak isteyen bir kimsenin evinde de bir dava kadınına ihtiyaç vardır. Dava kadını demek; ilmi olan, ezberi fazla, fıkıh, akide tahsil etmiş bir kadın demek değildir. Bu ilimleri edinmek ve tahsil etmek elbette mühimdir. Ancak bir kadının dava kadını olması sadece bu kıstaslar ile ölçülemez.

Dava kadını; kocasını, dava ve davet sahasından evine döndüğünde rahatlatan, az bilgisiyle de olsa eşine nasihat eden, dava hususunda kocasının gayretini diri tutmaya çalışan kadındır. Dava kadını, erkeğini dünyalıklar ile sürekli boğmak suretiyle kocasına masraf çıkarmayan, ortaya konulması gereken emeğin büyük bölümünü, İslam için koymaya çalışan bir ailenin yapı taşıdır. Dava kadını, İslam'a hizmet ettiğinden dolayı evini yer yer ihmal eden kocasını anlayışla karşılayan, mızırılmazmayıp, dırdır etmeyen kadındır. Kocasının misafirlerine yüzünü ekşitmeden, rahatsızlık duymadan ve rahatsız etmeden hizmet eden kadındır. Çünkü dava evleri geleni, gideni bol, yiyeni, içeni çok olan evlerdir.

Bu satırların arkasına yeri gelmişken değinilmesi gereken bir başka konu ise, erkek cinsinin kadın cinsinden üstün olması, tüm fertlerinin kadınlardan üstün olması demek değildir. Kadınların içerisinde niceleri vardır ki erkeklerden çok daha üstündür. Örneğin peygamber eşleri olan annelerimiz nice erkeklerimizden kat ve kat daha üstün derecelere sahiptirler.

¹⁰ (Buhari)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا أَنْتَ بِهَادِيَ الْعُمَى عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

**SEN KÖRLERİ DE
SAPIKLIKLARINDAN KURTARIP
DOĞRU YOLA İLETEMEZSİN.**

**SEN ANCAK AYETLERİMİZE İNANAN
VE RAB'LERİNE BOYUN EĞMİŞ
MÜSLÜMANLARA
SÖZ DİNLETEBİLİRSİN.**

NEML 81

SAFA TEPESİNDE

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Bir gün Rasulullah (sav) Safa Tepesi'ne çıkarak Kureyş kabilesi'ne seslendi. Onlar da bu çağrıya icabet ederek Safa Tepesi'ne geldiler. Allah Rasulü (sav), yüksek bir kayanın üzerinden onlara şöyle hitap etti: “Ey Kureyş topluluğu! Ben size, şu dağın eteğinde veya şu vadide düşman atlıları var, hemen size saldırarak, mallarınızı gasp edecekler desem, bana inanır mısınız?”

Onlar da hiç düşünmeden:

“Evet inanırız! Çünkü şimdiye kadar seni hep doğru olarak bulduk. Senin yalan söylediğini hiç işitmedik!” dediler. Oraya gelmiş bulunan herkesten bu tasdiki alan Allah Rasulü (sav), onlara şu ilâhî hakikati bildirdi: “O hâlde ben şimdi size, önünüzde şiddetli bir azap günü bulunduğunu, Allah'a inanmayanların o çetin azaba uğrayacaklarını haber veriyorum. Ben sizi o çetin azaptan sakındırmak için gönderildim. Ey Kureyş'liler! Size karşı benim hâlim, düşmanı gören ve ailesine zarar vereceğinden korkarak hemen haber vermeye koşan bir adamın hâli gibidir.

Ey Kureyş topluluğu! Siz uykuya dalar gibi öleceksiniz. Uykudan uyanır gibi de dirileceksiniz. Kabirden kalkıp Allah'ın huzuruna varmanız, dünyadaki her hareketinizin hesabını vermeniz muhakkaktır. Neticede hayır ve ibadetlerinizin mükâfatını, kötü işlerinizin de ceza ve şiddetli azabını göreceksiniz! Mükâfat ebedî bir cennet, azap ise ebedî bir cehennemdir.”¹

Allah Rasulü 'hün (sav) bu konuşmasına, orada bulunanlardan genel bir itiraz gelmedi. Yalnız amcası Ebu Leheb,

“Hay eli kuruyası! Bizi buraya bunun için mi çağırdın?” diyerek münasebetsiz ve yakışsız sözler sarf etti. Hakaretleriyle Efendimiz 'in kalbini kırdı. Ebu Leheb'in bu tavn üzerine “Tebbet Suresi” nazil oldu:

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
كَسَبَ سَيِّضَلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ
الْحَطَبِ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ

“Ebu Leheb'in iki eli kurusun! Kurudu da... Malı ve kazandıkları ona fayda vermedi. O, alevli bir ateşte yanacak. Odun taşıyıcı olarak ve boynunda hurma lifinden bükülmüş bir ip olduğu hâlde karısı da (ateşe girecek).”²

1) Rasulullah'ın (sav) bu öğretisinden çıkarmamız gereken ilk ders davete en yakın kimselerden başlamanın gerekliliğidir. Bu efendimizin uygulamış olduğu bir metottur. Metottan daha ziyade Rabbimizin de emridir. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

“(Önce) en yakın akrabanı uyar.”³

Akrabalarımızın, yakınlarımızın, komşularımızın bizim üzerimizde hakkı vardır. Nitekim yakınlar yapılan iyilikler ile kötülükler misliyle katlanmaktadır. Bu üzerimizdeki bulunan haklarından kaynaklıdır.

¹ (Buhari, Müslim)

² (111/ Tebbet 1-5)

³ (26/ Şuara 214)

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

İbni Mes'ud (ranh) anlatıyor: "Dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Allah nezdinde en büyük günah hangisidir?"

"Seni yaratmış olan Allah'a eş koşmandır!" dedi. "Sonra hangisidir?" dedim. "Seninle birlikte yiyecek diye, evladını öldürmendir!" dedi. Ben yine, "Sonra hangisidir?" dedim. "Komşunun helalliği ile zina etmendir!" dedi."⁴

Mikdad b. Esved (ranh) Rasulullah'ın (sav) şöyle buyurduğunu nakletmiştir; "Komşusunun karısıyla zina yapanın günahı, on kadınla zina yapan adamın günahından daha ağırdır."⁵

Bu hadislerden de hareketle kişi öncelikle en yakınlarından davet yapmaya başlamalıdır. Bu hususun bir de şu şekilde bir avantajı söz konusudur; Kişi en yakınlarından başlar ise örneklikte göstermek gibi bir mecburiyeti söz konusudur. Seni tanımayan, bilmeyen insanlara ne kadar fazla davet yapsan da onlar senin nasıl biri olduğunu bilemezler. Ancak sen yakınlarına davet yaptığında onların senden kabul edip etmemeleri senin amellerin ile söylediklerini tasdik edip etmemene bağlıdır.

2) Davetçinin emin olması gerektiğini bir kez daha anlamaktayız. Bir Müslüman ticaretinde, sözünde, ameline istikamet üzere olmak zorundadır. Amr İbni As'ın (ranh) kıssasını hatırlamakta fayda vardır. Efendimiz bir şey söyleyeceğinde ondan kâfirler o kadar eminler ki onların inkâr etmesinin tek sebebi onlara bu davetin ağır gelmesidir.

Bugün ne yazık ki Müslümanlar toplum içerisinde bu konuda güzel bir temsil gösterememektedirler. Müslümanların sözleri, amelleri, ticaretleri toplumun diğer fertlerinden farksızdır. Ancak toplumun diğer fertlerinden bu konularda açık ara önde olmak zorundayız. Burada şunu da anlıyoruz ki davet öncelikle örneklik oluşturmaktır. Ağzı küfürlü, laubali, lakayt, ticareti bozuk insanların toplum insanlarına verebilecekleri herhangi bir şey yoktur.

3) Toplumlara ilk anlatılacak olan şey tevhittir. Peygamberimiz tevhitten önce hiçbir şeyden bahsetmedi. Öncelikle Tevhid anlattı. Bizlerde bugün menhec olarak şunu benimsemeliyiz. Toplumumuza anlatmamız gereken ilk husus tevhiddir. Çünkü insanların tevhitsiz amellerinin bir kıymeti olmayacaktır. Onlara namazdan, oruçtan, zekâtı bahsetmek, ciddi beyin kanaması geçiren bir insanın el ve ayaklarındaki diğer yaralarına pansuman yapmaktan daha iyidir.

Ancak tevhidi anlatmak için farklı yöntemler kullanılabilir. Bu yöntemlerden biriside örneklendirmedir. Örnek vererek bir şeyi anlatmaktır. Rabbimiz de yer yer bu metodu kullanmaktadır. Örneğin Ankebut suresinin 41. Ayetinde

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ
الْعَنْكَبُوتِ إِتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ
الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

⁴ (Buhari)

⁵ (Tirmizi)

"Allah'tan başkalarını dost edinenlerin durumu, kendine bir ev edinen örümceğin durumu gibidir. Evlerin en dayanıksızı ise şüphesiz örümcek evidir. Keşke bilselerdi!"⁶

Rabbimiz örneklendirmenin yanında bazen, ölüm, kıyamet ve ahiret üzerinden, bazen de rablik ve ilahlığa birlikte vurgu yaparak tevhidi anlatmaktadır. İşte bir davetçi de bu yöntemleri kullanarak tevhide davet edebilir.

4) Salih insanlara, salih kişilere yakınlığın, onlarla akraba olmanın insana mücerret olarak fayda vermesi mümkün değildir. İnsanın dedesinin hafız olması, babasının iyi bir insan olması insanı kurtaramaz. Çünkü peygamberimizin amcaları iman etmediklerinden dolayı, akrabalıkları onlara herhangi bir fayda vermemiştir. Nitekim sadece bizim peygamberimiz değil. Allah'ın peygamberlerinden Nuh'un (as), oğluna, Hud'un (as) eşine herhangi bir faydası olmamıştır. İnsanlar, Allah katında teker teker hesaba çekilecek ve fert olarak diriltileceklerdir. Aişe (rha) annemizden rivayet edilen bir hadiste Rasulullah (sav) insanların tek başına diriltileceklerini haber vermiştir. Her ne kadar günümüzde tasavvuf ehli kendilerine intisap etmekle cennete bileti garanti etseler de hakikat, onların iddia ettiklerinden çok daha uzaktır.

⁶ (29/Ankebut, 41)

EN BÜYÜK NASİHATÇI ÖLÜM

Salih Bağırgan

salihbagirgan@takvadergisi.org

Dünya hayatında Allah'a ibadet etmek için yaratılan insan, zaman içerisinde niçin yaratıldığını unutmakta, gaflet içinde yaşamını sürdürmektedir. Kıyametin nasıl ve ne zaman kopacağına meraklanırsınız, kıyametin alametlerini hesap ederiz, ama hepimizin kıyameti olan ölüme aldırış etmeyiz maalesef. Çok uzak görürüz ölümü. Planlarımızın arasına her şeyi ekleriz, ama bildiğimiz halde ölümü hep arkamıza atarız. Allah, ölümü ve hayatı birer imtihan için yaratmıştır. Hayat nasıl ki son değilse ölüm de son değildir.

Ölüm, kişinin dünya hayatının tamamlandığını bildiren bir hakikattir. Bu sebepten dolayı korkulması gereken bir hayat varsa dünya hayatıdır. Çünkü kul, dünya hayatında yapacağı amellerle, ahirette Allah'ın huzurunda yargılanacaktır. Ya cennet ya da cehennem kişilerin amellerine göre değer kazandırır. Dünya hayatında Allah'tan korkmayanlar, kendisinden istenilen Tevhid akidesine sahip olamayanların, ölümden ya da mahşerden korkmaları kendilerine bir fayda vermeyecektir.

Gaflete düşmeyenler için her ne kadar ölüm birer üzüntü ve acı verse de aslında ibret ve öğüt veren en büyük nimetlerden bir tanesidir. Ölüm, insana çok şeyi hatırlatır. Sekerâtı, kabir hayatını, sırat köprüsünü, mahşeri, cenneti ve cehennemi... Ölüm insanın başına bir defaya mahsus gelecektir. Mahşerde tekrar dirilme olduktan sonra artık hayat ebedi ve kesintisiz bir şekilde devam edecektir. Kimileri huzur içinde, dünyada gözlerin görmediği, kulakların duymadığı ve aklının hayal edemediği

nimetler içerisinde olurken; kimileri de azap üstüne azap, sıkıntı, keder ile baş başa kalacaktır. Ölmek isteseler ya da tekrar dünya hayatına döndürülmek isteseler istekleri kabul görmeyecektir. Rabbimiz bu hakikati şöyle buyurmaktadır:

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ
لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

"Nihayet onlardan (müşriklerden) birine ölüm gelip çattığında: "Rabbim! der, beni geri gönder; "Ta ki boşa geçirdiğim dünyada iyi iş (ve hareketler) yapayım." Hayır! Onun söylediği bu söz (boş) laftan ibarettir. Onların gerisinde ise, yeniden dirilecekleri güne kadar (süren) bir berzah vardır."¹

Bu ayeti kerime ile alakalı 3-5 gün önce bir hadise yaşadım. Bu hadise, görmüş olduğum bir rüya ile alakalıydı. Rüyamda kıyamet kopmuş, ben ve herkes mahşer alanında dert ve sıkıntı içinde bir bekleyişin içerisindeydi. Ellerimi dizlerime vurarak "Ah, ah! Keşke dünya hayatında salih ameller işleseydim, günahlarımdan tevbe etseydim, rabbime karşı bağım daha kuvvetli olsaydı" diyerek bir serzeniş içerisinde pişmanlığımı dile getiriyordum. Ve Rabbimin bu ayeti kerimesi aklıma gelerek dünyaya tekrar rücu etmenin de imkânsız olduğunu biliyordum.

Bir grup insan gördüm. Dünya hayatında Allah'ın istemediği bir hayat yaşayan, O'na ortak koşan insanlardı. İşlemiş oldukları günahlarından tevbe ediyor, pişmanlıklarını dile getiriyorlardı. Bu esnada ben "Artık tevbenin faydasının olmadığını, tevbenin dünya hayatında olmasının gerekliliği" ile alakalı sözler sarf ediyordum. derken terler içerisinde kalktım. Ve bir rüya olduğunu anladıktan sonra Rabbime hamd ettim ve şükranlarımı dile getirdim.

¹ (23/Mü'minun, 99 -100)

Evet, rüyada bile bu şekilde korkutan mahşer alanı ve kıyametin kopma esnasının gerçekliğini hayal ederken, düşünürken ne kadar da zor ve meşakkatli olacağını düşünmemek elde değildir. Rabbimden af ve afiyet istiyorum.

Allah'ın (cc) tüm canlılar için değişmeyen yasası/sünnetullahı vardır. O'da ölümdür; herkese uğrayacaktır. Ecelin kendine gelmeyeceği hiçbir canlı yoktur. Rabbimiz bu gerçeği şu şekilde açıklamaktadır:

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِن مَّتَّ فَهُمْ
الْخَالِدُونَ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ
وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

"Biz, senden önce de hiçbir beşere ebedîlik vermedik. Şimdi sen ölürsen, sanki onlar ebedî mi kalacaklar? Her nefis, ölümü tadar. Bir deneme olarak sizi hayırla da şerle de imtihan ederiz. Ve siz, ancak bize döndürüleceksiniz."²

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

"Her nefis ölümü tadacaktır. Sonunda Biz'e döneceksiniz."³

Ölüm hak ya da batıl dinlere mensup olanların ya da olmayanların ortak kabul ettikleri bir gerçektir. Herkesin kabul ettiği ölümü hatırlamak ve dünya hayatını, ahiret hayatına değer katacak bir hale getirmek gerekecektir. Dünya hayatında yaşarken isteklerimizi, duygularımızı ve arzularımızı düşünürken ve hayal ederken kıyamet gününde bunlardan hesaba çekileceğimizi unutmama bilinciyle kendimizi muhasebeye çekmemiz elzem olacaktır.

Allah'a ibadet etmek için yaratılan insana ecelin gelmesi bu dünyada ki imtihanın bittiğini gösteren bir hakikattir. Ölüm, sınavın bittiğinin habercisidir.

Sınav sonuçlarının durumunu ve neticesini Allah'tan başkası bilemez. Ölüm, uyku gibidir. Nasıl ki uyuyan insanın daha ömrü varsa tekrar uykusundan kalkıyorsa, hakikatte ölen insanlarda tekrar diriliş gününde, sura üfürüldüğünde, hesap vermek için kabirlerinden tekrar diriltilecekler, Allah'ın huzurunda mahşerde toplanacaklardır. Bundan hiçbir insanın kaçıışı yoktur. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ
وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ عَلَيْهَا شَيْءٍ قَدِيرٌ
الْقُبُورِ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي

"İşte böyle; şüphesiz Allah, hakkın kendisidir ve şüphesiz ölüleri diriltir ve gerçekten her şeye güç yetirendir. Gerçek şu ki, kıyamet saati yaklaşarak gelmektedir, onda şüphe yoktur. Gerçekten Allah kabirlerde olanları diriltecektir."⁴

Allah Rasulü (sav) hadislerinde öldükten sonra dirilme hadisesini bizlere şu şekilde bildirmektedir:

Ebu Rezin el-Ukayli (ra) şu şekilde nakletmektedir:

Bir gün: "Ey Allah'ın Rasulü! Allah Teala, mahlukatı yeniden nasıl diriltir? Bunun dünyada ki misali nedir?" diye sordum.

Rasulullah (sav): "-Sen hiç, kavminin yaşadığı vadiden kurak mevsimde geçmedin mi? Sonra bir kere de her tarafın yemyeşil olduğu bahar mevsiminde oraya uğradın mı?" buyurdu.

Ben: "-Elbette" deyince

Allah Rasulü (sav): "İşte bu, Allah'ın yeniden yaratmasına delildir. Allah, ölüleri de böyle diriltecektir!" buyurdu.⁵

² (21/Enbiya, 34, 35)

³ (29/Ankebut, 57)

⁴ (22/Hac, 6,7)

⁵ (Ahmed)

Bizlere müminler olarak dünya hayatında yaptığımız ve yapacağımız amellerin karşılığında mükafatlandırılacağına ya da cezalandırılacağına iman edenler olarak ölüme hazırlıklı olmamız gerekir. Rasulullah (sav) bizlere bu konuda şunları nasihat etmektedir:

"Lezzetleri yok eden ölümü çok anın."⁶

"Ölümü ve öldükten sonra kemiklerin ve cesedin çürümesini hatırlayın. Ahiret hayatını isteyen, dünya hayatının süsünü terk eder."⁷

Ensar'dan bir adam Rasulullah'a (sav): "Müminlerin hangisi en akıllıdır?" diye sordu.

Rasulullah (sav) ise: "Ölümü en çok hatırlayan ve ölümden sonrası için en iyi hazırlığı yapanlar; işte bunlar en akıllı kimselerdir."⁸ diye buyurdular.

Dünyalık işlerimizde daha ferah ve zengin olalım diye planlar kurar, okurken kariyer sahibi olalım diye çabalar, emekli olabilmenin hayalini kaç yıl önceden kurar, küçük yaşta ki çocuklarımız için planlar kurarız; ama ölüm için bırakın hazırlıklı olmayı işlerimizin temposundan dolayı ölümü hayal bile edemediğimiz aylarımız, yıllarımız olur. Planladıklarımızın içerisinde bazı işlerimiz günlük, haftalık, aylık ve yıllık olur. Ama garantisi olmayan ne zaman kapımızı çalacağı belli olmayan, amellerimizi sona erdirecek eceli, ölüm meleğini akla bile getiremiyoruz. Aslında ölüm ve hayat birbirinden ayrılmayan ikiz kardeş gibidir; hangisinin hangisine galebe çalacağını Allah'tan başkası bilemez. Ölenlerden ibret alacağımız gibi ölümün kendimize vuku bulacağını düşünerek nefis muhasebesi yapmamız gerekecektir. Ölümü uzaklarda, yaşlılarda, hastalarda aramaktan ziyade kendimizde aramamız ve yakın hissetmemiz uygun olacaktır. Ölüm bize çok yakın, hem de çok!

Evet, ölümü ne kadar yakın hissederek hazırlığımıza o kadar erkenden başlarız. Nasıl ki arabanın kış bakımını, evin bahar temizliğini, çalıştıracak işçilerimizi daha önceden ayarladığımız gibi, ölüme de daha önceden hazırlık yapmamız gerekecektir.

Ülke seyahatleri yapılırken bizlerden pasaport ya da şehir yolculukları yapılırken otobüs bileti istenir ki gidebileceğimiz yere gidebileyim. Aynı şekilde dünya hayatından ahiret hayatının ilk başlangıcı olan kabir ve sırası ile diğer aşamalarda ve en sonunda Allah'ın rızasına nail olup cennete girebilmek içinde bizlerden sahih iman pasaportu istenmektedir. İman pasaportunu alamayanlar hüsrana içinde ebedi azabın ve cezanın içerisinde kalacaklardır. Dikkat edin ebedi...

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا
كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا
لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

"Şüphesiz ayetlerimizi inkâr edenleri, gün gelecek bir ateşe sokacağız; onların derileri pişip acı duymaz hale geldikçe, derilerini başka derilerle değiştiririz ki acıyı duysunlar! Allah daima üstün ve hakîmdir."⁹

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ
عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ وَهُمْ
يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ
صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم
مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ

⁶ (Tirmizî)

⁷ (Tirmizî)

⁸ (Kütüb-i Sitte)

⁹ (4/Nisa, 56)

"İnkâr edenlere de cehennem ateşi vardır. Öldürülmezler ki ölsünler, cehennem azabı da onlara biraz olsun hafifletilmez. İşte biz, küfürde ileri giden her nankörünü böyle cezalandırırız. Onlar orada: Rabbimiz! Bizi çıkar, (önce) yaptığımızın yerine iyi işler yapalım! diye feryat ederler. Size düşünecek kimsenin düşünebileceği kadar bir ömür vermedik mi? Size uyarıcı da gelmedi mi? (Niçin inanmadınız?) Şimdi tadın (azabı)! Zalimlerin yardımcısı yoktur."¹⁰

Ahiret hayatına intikal ederken iman pasaportunu alanlara müjdelersin. Rabbinin rızaları ve cenneti onlar için ebedi olacaktır. Ne mutlu böylelerine!

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ

الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ

"Şüphesiz, Rabbimiz Allah'tır deyip, sonra dosdoğru yolda yürüyenlerin üzerine melekler iner. Onlara: Korkmayın, üzülmeyin, size vadolunan cennetle sevinin! derler. Biz dünya hayatında da ahirette de sizin dostlarınızız. Orada sizin için canlarınızın çektiği her şey var ve istediğiniz her şey orada sizin için hazırdır. Gafur ve rahîm olan Allah'ın ikramı olarak."¹¹

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا

"İnanıp; iyi işler yapanları da içinde ebediyen kalmak üzere girecekleri, zemininden ırmaklar akan cennetlere sokacağız. Orada onlar için tertemiz eşler vardır ve onları koyu (tatlı) bir gölgeye koyarız."¹²

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرٌ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

"(Kötülüklerden) sakınanlara: Rabbiniz ne indirdi? denildiğinde, "Hayır (indirdi)" derler. Bu dünyada güzel davrananlara, güzel mükâfat vardır. Ahiret yurdu ise daha hayırlıdır.

Takva sahiplerinin yurdu gerçekten güzeldir! (O yurt,) girecekleri, zemininden ırmaklar akan Adn cennetleridir. Onlar için orada kendilerine diledikleri her şey vardır. İşte Allah, takva sahiplerini böyle mükâfatlandırır.

(Onlar,) meleklerin, "Size selâm olsun. Yapmış olduğunuz (iyi) işlere karşılık cennete girin" diyerek tertemiz olarak canlarını aldıkları kimselerdir."¹³

¹⁰ (35/Fatır, 36-37)

¹¹ (41/Fussilet, 30-32)

¹² (4/Nisa, 57)

¹³ (16/Nahl, 30-32)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَيْنَ مَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ

Nerede
olursanız olun,
sağlam ve tahkim edilmiş
kaleler içinde bulunsanız bile

ölüm
size
ulaşır.

BATININ BİLİM DÜŞMANLIĞI

Ali Mücahit Orakçı

alimucahitorakci@takvadergisi.org

Hamd, Kullarına akıl nimetini veren ve onlara düşünmeyi emreden Allah'ın üzerine olsun. Salat ve selam ümmetine ilmi ve bilimi tavsiye eden Allah'ın (cc) rasulü Muhammed'in ve ona hakkı ile tabi olup aklını kullananların üzerine olsun.

Kilisenin İlim ve Bilime Karşı Aldığı Tavr

Batı son asrın, bilim ve gelişmişlik açısından öncüsü konumundadır. Kendini İslam'a nispet eden ülkeler veya Afrika ülkeleri batının bilim ve gelişmişlik açısından bir hayli gerisinde kalmıştır.

Parantez cümlesi olarak şunları da söylemeliyiz: batı kendisi dışında kalan milletleri sömürmüş ve bu medeniyetini¹ soykırım, açlık ve hırsızlık üzerine inşa etmiştir. Nasıl ki İslam ülkeleri bilimde bu kadar geride değildi, bu durum yani batının bilimdeki söz sahipliği de tabi ki hep böyle değildi. Bilakis batı cehaletin kol gezdiği bir coğrafya olması ile birlikte bilim İslam coğrafyasına ve Müslümanlara izafe ediliyordu.

O dönemde Kurtuba'da yetişmiş Alvaro isimli bir yazar, din adamları sınıfına mensup olmayan Hristiyan halkın, özellikle de gençlerin kendi

papazlarının eserlerini okumaktan kaçınıp, Müslümanların belagat ve fesahat yüklü eserleriyle zehirlendiklerinden (!) bahsederken dindaşlarına şu serzenişte bulunuyordu:

“Görüyorum ki pek çok din kardeşim Arapça şiir ve kıssalar okumakta, Müslüman düşünür ve din bilginlerinin eserlerini incelemekteler. Ne var ki, bunu, tenkit gayesiyle değil; öğrenmek, düzgün ve akıcı bir Arapça konuşabilmek için yapmaktalar. Bunlardan kim İnciller, Rasuller ve Havariler hakkında araştırmada bulunmaktadır?!”²

İslam inancında ise insanın fıtratına kulluğu yerleştiren Allah'ın (cc) bilgiye, tefekküre çok önem verdiğini ve kullarını bilime teşvik ettiğini görmekteyiz. Bunu şu ayetler ışığında çok daha iyi anlayabiliriz:

Allah (cc) maddenin isimlerini Adem'e (as) öğrettiğini bildiriyor:

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

“Allah, Adem'e bütün varlıkların isimlerini Öğretti.”³

Allah (cc) Ali İmran 190 ve 191. ayetlerde semavatta, yeryüzünde ve gece ve gündüzün peşi sıra gelmesinde akıl sahipleri için ayetler olduğundan bahsettikten sonra bu akıl sahiplerini bir sonraki ayette kâinatın yaratılışını “tefekkür ederler” diyerek vasıflıyor buda bize İslam'ın bilime verdiği önemi gösteriyor:

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ .

¹ (Alçaklık)

² (Von Gronebaum, İslam Medeniyeti, 81-82)

³ (2/Bakara, 31)

"Şüphesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün peşi sıra yer değişmesinde akıl sahipleri için (üzerinde düşünüp, bunları yapanın tek ilah olduğu, kulluğun sadece kendisine yapılması gerektiğine dair sonuçlar çıkaracakları) ayetler vardır."⁴

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا
خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

"Onlar ki ayakta, otururken ve yanları üzere yatarken Allah'ı zikrederler. Göklerin ve yerin yaratılışı hakkında tefekkür ederler ve (derler ki): "Rabbimiz! Sen bunu boşa yaratmadın. Seni eksikliklerden tenzih ederiz, bizi ateşin azabından koru."⁵

Kur'an, bu ayetlerin yanı sıra onlarca ayette tefekkür, tedebbur ve akıl etmeye çağırıyor.

Fransız devriminden önce kilisenin mahareti ile batı toplumu bilimden uzaklaştırılmıştı. Kilisenin saydığımız azgınlıkları asırlardır devam ediyordu ancak ilme ve bilime karşı tavrı ve azgınlığı miladi 16. Ve 17. Yüzyılda modern bilimin gelişmesi ile ortaya çıkmıştır. Fransız ihtilalinin 17. Yüzyılın sonlarında patlak vermesini de göz önünde bulundurursak, kilisenin bilime karşı bu azgınlığı ve zulmünün Fransız ihtilalinin yani laikliğin doğuşunda büyük pay sahibi olduğunu anlarız.

Bu yazı silsilesinin başında dediğimiz gibi batı bir karanlıktan başka bir karanlığın içine düşmüştür. Yani cehaletten ve bilim düşmanı din adamlarından

kurtulmak için bilim ve din ayrımı gibi batıl bir ayrıma gitmiş dinin içinde bilim olamayacağı saplantısına düşmüştür. Bu düşüncenin ortaya çıkardığı kötü eserler günümüze kadar süregelmektedir.

Allah'ın sevdiği kul olmak için bilimi terk etmeliydi, orta çağ Hristiyan'ı. Buna karşın ise bilimi tercih eden birisi dine mesafe koymalıydı. Birbirinden asla ayrı olarak tasavvur edilemeyecek bu iki olgu karşılıklı çatışma unsuruna dönüşmüştü. Bilim varsa din yok, din varsa bilim yoktu. Bu iki olgunun savunucuları da bu tuzağa düştü. Evet kiliseyi bilme karşı tavrı almaya iten etkenlerden bahsedeceğiz. Ancak kilisenin bu yanlış tavrına karşı bilimi tercih edenlerde kilisenin tuzağına düşmüştü. Bilimi tercih edenlerde bilimin olduğu yerde dinin asla bulunamayacağı tezini savunur olmuşlardı. Buda kilisenin adeta ekmeğine yağ sürmüştü. Artık kilise bilme karşı vahşice tavrını daha rahat sürdürebilirdi, çünkü bilim diyenler dini reddediyorlardı. Bu durum ise iki tarafın daha fazla kutuplaşmasına ve ayrışmasına meydan verdi.

Peki Kilisenin bilime karşı aldığı bu vahşi tavrın altında yatan asıl sebep ne olabilirdi? Kilisenin Hristiyanlık inancını hurafeler ve mantığa zıt olan inançların üzerine bina etmesi, yani temeli zayıf olması kiliseyi bu batıl inanç sistemini hunharca savunmaya itmiş ve kitleleri elde tutmak, uyanmalarını engellemek için uyanmalarına sebep olacak her şeye karşı tavrı almasına sebep olmuştur.

Bu durum Kiliseye has bir özellik değil bilakis bütün batıl sistemler ve inançlar kendilerine tabi olan kitlelerin düşünene ve akıl edenlerden olmalarını istemezler. Çünkü bilgili ve aklını fitratına mutabık çalıştıran toplumlar kula kul olmayı kabul etmeyecektir. Bunu bilen despotlar kavimlerini aptallaştırmış onları akıl etmeyen kitle yığınları halinde, adeta koyun gibi gütmüşlerdir.

⁴ (3/Alı İmran, 190)

⁵ (3/Alı İmran, 191)

فَاسْتَحَفَّتْ قَوْمُهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

"Kavmini hafife aldı onursuzlaştırdı/aptallaştırdı, onlar da ona itaat ettiler. Şüphesiz ki onlar, fasık bir topluluktu."⁶

Orta çağda kilisenin bu saydığımız zulümlerinin dışında, konu çokta uzamasın diye aktarmadığım birçok zorbalığı olmuştur. Son olarak kilise kitlelerin uyanmaya başladığını ve içinde bulundukları kokuşmuş düzenden artık kurtulmak istediklerini sezince zulüm dozajını biraz daha arttırarak engizisyon mahkemeleri kurdu. Bu mahkemeler muhalifleri (ki çoğu fakir kimselerden oluşmaktaydı) meydanlara kurdurduğu idam sehpalarında ve hatta yakarak binlerce insanı acımasızca katletmiştir.

Orta çağ ve bu çağın insanlığa miras bıraktığı karanlıklar hakkında daha söylenecek çok şey var ancak makam ona uygun değil. Bütün bu aktardığım tarihi tablolar laikliğin nasıl bir ortamda insanlar tarafından benimsendiğini göstermekte. İnsanlar zifiri karanlığın içinde en ufak sahte bir ışıktı olsa bir çıkış aramakta idi. Bu kurtuluşu da laiklikte gördüler. Şunu inkâr edemeyiz feodalizm göre laiklik suni birtakım özgürlükler sundu topluma, özellikle işçi sınıfına.

Peki bu kanlı ve karanlık sistem olan Laiklik süslü sözler ile kandırılan bu toplumdan hangi değerleri sömürdü ve yok etti? Demokrasi ve kapitalizm ile birleşen bu sistem, insanlığın benliğinde ondurmaz yaralar açtı. İnsanın övündüğü ne değer varsa yıkıp yok etti.

Kanlı İhtilal

Bütün bu çöküşün ardından batı toplumu toprak sahiplerine, krallara ve din adamlarına karşı dönemin sembollerinden olan Bastille hapishanesi baskını ile 1789 Fransa devrim sürecini başlattı ve devrim süreci 1799 da sona erdi. Devrim süreci çok sancılı ve kanlı geçti. Aslında Fransız devrimi diye bilinen bu devrimin bir diğer adı da kanlı devrimdir. Dönemin resmi idam şekli giyotin⁷ idi. Yaklaşık dört yüz bin insanın hayatını kaybettiği bu kanlı devrimde kırk bin kişi giyotinle idam edildi bunların çoğu da din adamı idi. Fransız devrimi sanıldığığının aksine işçi sınıfı tarafından değil, soyluların ve din adamlarının imtiyazlarına sahip olmak isteyen entelektüeller ve ticareti elinde bulunduran burjuvalar tarafından işçilerin kıskırtılması ile meydana gelmiştir. İşte bu kesim fırsatı kaçırmamak için devrim karşıtı suçlaması ile binlerce soylu, din adamı ve insanı yargısızca infaz etmiştir.

Allah'ın kelimesi en yüce olsun diye cihad edenlere terör yaftasını yapıştıran batının iki yüzlülüklerinden biriside bu olaylardır. Batı sanayi devriminin başlaması ile ülkelerin kaynaklarını ve insanların sömürmüş, işgal etmiş ve milyonlarca insanı katletmiştir. Bu katliamların temelinde aslında Fransız ihtilali ve batıl bir ideolojiyi savunma uğruna binlerce insanın katledilmesi yatmakta. Yani batının karakteri hiçbir zaman değişmedi ve değişmeyecektir. Daha düne kadar Cezayir, Afganistan ve Irak'ta milyonlarca insanı katledenler işte bu sözüm ona aydınlanma (!) devriminin çocuklarıdır.

Sonuç

Son üç sayıdır laiklik adındaki şeytani düzenin nasıl ortaya çıktığını kısaca aktarmaya çalıştım. Bu süreci okuduğumuzda şu hususlar dikkatimizi çekmiş olmalı:

⁶ (43/Zuhurf, 54)

⁷ Giyotin, idam mahkumunun kafasını üst taraftan kesmek prensibiyle yapılmış bir çeşit idam aracıdır.

Şeytan insanoğluna asla dürüst olmamış ve olmayacaktır. İlk şirk düşen Nuh'un (as) kavmine salih insanlara ibadet edin onları rabbinize ortaklar edinin diyerek yaklaşmamıştır. O kavme de o kavim gibi olan batıla meyleden kavimlere de sinsice yaklaşmış, şirk ve küfrün tamamen kabul görmesi için uygun ortamı hazırlamıştır. Nuh'un (as) kavmine salih insanların resmini yaptırtmaya başlayarak yavaş yavaş onları şirk bataklığına düşürmüştür.

Şeytanın ustalık eseri Laisizm ise şeytanın profesyonelliğinin doruk noktasına ulaştığının bir göstergesi adeta. Niye mi?

Çünkü Nuh'un (as) kavmi tevhidin aydınlığında adalet ile yaşıyorlardı. Buna rağmen şeytanın tuzağına düştüler. Peki laikliği kabul eden asrın, asi insanının durumu nasıldı?

Tam bir karanlığın ve çıkmazın içinde zalimlerin ayakları altında inim inim inerken işte tam da böyle bir zaman da şeytan bu son ustalık eseri laikliği insanlara altın tepside sundu. İnsanların kabul edememe lüksü olmadığı zannına soktu ve tuzağına çekti. Öyle bir ortam hazırladı ki insanlar, bir taraftan despot tağut yöneticiler bir tarafta onların destekçileri ordular ve en önemlisi de aslında kurtarıcı olması beklenen tahrif olmuş şirk dininin arasında, adeta nefes alamayacak durumdaydı. Nuh'un (as) kavminin yaşadığı Tevhidin aydınlığı ile hiç tanışmadılar. Ve böylelikle batı kendileri ile birlikte son yüzyılda insanlığı derin bir karanlığın içine doğru çekti. Şeytanın çok hoşnut olduğu ve sözünü tuttuğu çok aşikâr.

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ
قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ قَالَ
فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَهُمْ أَجْمَعِينَ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ

"Dedi ki: "Rabbim! (İnsanların) diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver. Buyurdu ki: "Hiç şüphesiz sen, mühlet verilenlerdensin. Bilinen vaktin gününe kadar. Dedi ki: "İzzetine yemin olsun ki, onların hepsini azdıracağım. Muhlas/arındırılmış/ihlaslı kulların müstesna."⁸

Bir diğer husus ise şudur:

Allah (cc) insanlardan razı olduğu İslam dininin asıllarının bidatler ile üzerinin örtülmesinin neticesini bu topraklara da hâkim olan laiklik olarak görebilmekteyiz. Her şeyi batıya yıkmak basite kaçmak olacaktır. Nasıl oldu da şeriat devleti uğruna her türlü fedakârlık da bulunan insanların torunları şeriat kavramından bile aslandan kaçan yaban eşeği gibi kaçmakta? Dinlerine dinden olmayan şeyleri soktular, selefin söylemediği sözler söylediler ve Allah'ta (cc) dinlerini onların kalbinden söküp attı. Bu durumun en büyük sorumlusu kilisenin rahipleri gibi tabilerini aldatan, alimler/belamlardır; O'lar hakkı gizlediler veya az bir pahaya dinlerini sattılar. İslam dinine savaş açanları kahraman şeriat uğruna can ve mal verenleri ise hain ilan ettiler. Vela-larını/dostluklarını tağutlara, beralarını/düşmanlıklarını Muvahhidlere verdiler.

Kısacası bu toplumun bu rezil ve zelif duruma düşmesi hemen olmadı. Şeytan alışageldiği programını bizim kavmimize de uyguladı. Ancak batıya nazaran daha absürt bir toplum ortaya çıktı; hem Müslüman (!) hem şeriat düşmanı hem de laik!

Allah cc Şeytanın kurduğu bu büyük tuzağı biz muvahhidlerin eli ile yerle yeksan etsin. Türkiye ve diğer İslam ülkelerinden laiklik urunu söküp atsın ve hilafet ile bu toprakları aydınlatsın. Bizleri de hilafetin hizmetçisi kılsın. Allahumme âmin!

⁸ (38/ Sad, 79 - 80 - 81 - 82 - 83)

TAKVA YOUTUBE
KANALINA **ABONE** OLARAK
BİZE DESTEK
OLABİLİRSİNİZ

HAYIR DA ACELECİ OL!

Erhan Yıldız

erhanyildiz@takvadergisi.org

Yedi şey gelmeden evvel, salih ameller işlemekte acele ediniz! Yoksa gerçekten siz; Unutturan fakirlik,azdıran zenginlik, (her şeyi) bozup perişan eden hastalık, saçma-sapan konuş­turan ihtiyarlık, ansızın gelen ölüm,gelmesi beklenen şeylerin en şerlisi Deccal ve Kıyametten başka bir şey mi beklediğinizi sanıyorsunuz? Kıyamet ise, belâsı en müthiş ve en acı olandır.”

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

«بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ فِتْنًا كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ
يُصْبِحُ الرَّجُلُ مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا أَوْ
يُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا يَبِيعُ دِينَهُ
بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا».

Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edildiğine
göre Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Karanlık geceler gibi birtakım
fitneler ortalığı kaplamadan önce, salih
ameller işlemekte acele edin! Öyle
zamanlar geldiğinde insan, sabah
müminken akşama kâfir olarak çıkar;
akşam müminken sabaha kâfir olarak
çıkarm. Dinini küçük bir dünyalığa satar."¹

Hamd, bizleri hidayete erdiren ve
insanların ayaklarının kaydığı fitne
zamanlarında bizlere merhamet edip

dini üzere sabit tutan, âlemlerin
rabbi Allah'a (cc), salat ve selam da
bizlere hidayet yolunu gösteren pey-
gamberi Muhammed'e (sav), aline ve ona
ihsan üzere tabi olanlara olsun.

Bu ay ki yazımda Allah Rasulü'nün
(sav) Müslümanları sürekli olarak uyardığı
ve bu konuda teşvik ettiği bir konu olan
"hayırda acele etmek" ile ilgili olan bu
değerli hadisi anlamaya çalışacağız.
Bizler için çok önemli olan ve birçok
dersi içinde barındıran bu hadis başta
İmam Müslim'in sahihinde olmak üzere
bazı hadis kaynaklarında geçmektedir.

Rabbimiz, peygamberinin mesaj-
larını en iyi şekilde anlamayı ve bu
mesajlardan nasihat alıp ihсан üzere
amel etmeyi bizlere kolaylaştırsın.

İnsan imtihan gereği gönderildiği,
ahirete yolculuk ettiği ve bu yolculuğu-
nun istese de istemese de sona doğru
yaklaştığı, bir göz açıp kapayıncaya
kadar geçen şu kısacık dünya hayatını,
ne kadar hayır ve iyiliklerle doldurabilir-
se, ebedi olan ahiret hayatında kat kat
fazla mutlu olacaktır. Çünkü Allah (cc), eş-
Şekur'dur. Bu dünyada kullarının yaptığı
iyiliklere, hayırlara verdiği mükâfatlar,
sayılamayacak kadar çok, beşer aklına
sığmayacak kadar da güzel hatta
muhteşemdir. Bu sebeple ahirette
Allah'ın (cc) nimetlerini ve iyiliklere verdiği
karşılığı gören müminler, dünyada
yaptıkları hayırları çok az görecek ve
daha fazla yapamadıkları için hayıflan-
caktırlar. Allah yolunda cihad ederek
şehitlerden olanlar, Rablerinden tekrar
dünyaya gönderilmeyi ve bir daha şehit
olmayı isteyeceklerdir.

¹ (Müslim, İman, 186)

Burada şu noktaya da değinmek lazım gelir ki; yapılan hiçbir iyilik zayı olmamaktadır. Allah (cc), hepsini kaydederek kıyamet günü karşımıza çıkaracaktır. Nitekim Allah Teâlâ Kur'an'da şöyle buyurmaktadır:

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

*"Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: "Hayır olarak ne harcarsanız o, ana-baba, akraba, yetimler, fakirler ve yolda kalmışlar içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, gerçekten Allah onu hakkıyla bilir."*²

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

*"Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecektir."*³

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

*"Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin. Kendiniz için her ne iyilik işlemiş olursanız, Allah katında onu bulursunuz. Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızı görür."*⁴

Bir Müslümanın, hayattayken elinden geldiğince salih ameller işlemesi ve hayır işlerine koşması gerekir. Aslında iyi bir haslet olmayan acelecilik, hayır işleri ve

salih ameller söz konusu olduğunda gerekli hale gelir. Fırsatı varken zamanını en güzel şekilde değerlendirmek, elde edilen fırsatları kaçırmamak, hayır için yeni yollar aramak ve bu konuda acele etmek ve Müslümanlarla yarışmak, Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir Müslümanın olmazsa olmazı olmalıdır.

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

*Herkesin yöneldiği bir yön vardır. Haydi, hep hayırlara koşun, yarışın! Nerede olsanız Allah hepinizi bir araya getirir. Şüphesiz, Allah'ın gücü her şeye hakkıyla yeter."*⁵

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

*"Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışır. İşte onlar salihlerdendir."*⁶

Hadisimizde Rasulullah (sav), şartlar uygunken, elde imkân varken, gaflet etmeyip salih amellerde ve hayırlı işlerde acele davranmayı tavsiye etmektedir. Çünkü zaman, akıp gitmektedir. Ve bu zamanın akışıyla birlikte eldeki imkânlar yok olabilir, azalabilir. Yani an gelir şartlar değişebilir. Rasulullah'ın bildirdiği üzere fitneler ortaya çıkar ve daha önce kolayca yapılabilecek iyilikler bir zaman geçince yapılamaz hale gelir. Fitneler öyle çoğalır ve dünyayı o kadar karartır ki, çoğu insan "iyilik nedir?", "kötülük hangisidir?" onu dahi bilemez.

² (2/Bakara 215)

³ (99/Zilzal 7)

⁴ (2/Bakara 110)

⁵ (2/Bakara 148)

⁶ (3/Âl-i İmrân 114)

Herkes kendi derdine düşer, dünyasının derdine düşer din ile uğraşmak istemez ve insanın en kıymetli varlığı olan hidayet nimeti, insanların gözünde basitleşir. Bu durum ve fitneler çeşitli sebeplerden ötürü oluşabileceği gibi, en çok dünya menfaatleri uğruna her şeyini feda etmesinden kaynaklanır. O zaman insan Rasulullah'ın haber verdiği üzere, az bir dünyalık karşılığında dinini sativerir. Kişi sabah Müslüman olduğu halde akşama kâfir, akşam Müslüman olduğu halde de sabah kâfir oluverir.

Tıpkı günümüzdeki gibi zeminin böylesine kaygan olduğu, şirkin ve küfrün bu denli arttığı, fitnelerin insanları çepeçevre sardığı dönemlerde, Allah'ın (cc) verdiği hidayeti elde tutmak adına Müslümanın dayanacağı en sağlam dayanak, yine salih ameller ve hayır işleri yapmaktır.

Başka bir hadiste de Rasulullah (sav), bu fitneler gelmeden evvel de Allah'ın razı olacağı ve bize sevap kazandıracak salih amellere koşmamızı tavsiye etmektedir.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ سَبْعًا هَلْ تَنْتَظِرُونَ إِلَّا
فَقْرًا مُنْسِيًّا أَوْ غِنًى مُطْغِيًّا أَوْ مَرَضًا
مُفْسِدًا أَوْ هَرَمًا مُفْنِدًا أَوْ مَوْتًا مُجْهِزًا أَوْ
الدَّجَالَ فَشَرُّ غَائِبٍ يُنْتَظَرُ أَوْ السَّاعَةِ
فَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَأَمْرٌ».

Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edildiğine göre Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur:

“Yedi şey gelmeden evvel, salih ameller işlemekte acele ediniz! Yoksa gerçekten siz;

1. Unutturan fakirlik,
2. Azdıran zenginlik,
3. (Her şeyi) bozup perişan eden hastalık,
4. Saçma-sapan konuşuran ihtiyarlık,
5. Ansızın gelen ölüm,
6. Gelmesi beklenen şeylerin en şerlisi Deccal ve
7. Kıyametten başka bir şey mi beklediğinizi sanıyorsunuz? Kıyamet ise, belâsı en müthiş ve en acı olandır.”

Dedik ya insanın hayatı her an değişebilir, imkânlar elden gidebilir diye, işte bu hadiste de olduğu gibi zenginken fakirleşebilir insan. Kişi ihtiyaç içinde kıvranırken hayır yapmayı düşünemez. Zenginliğini kaybeden insan, maddi imkânlarla yapılabilen hayırları yapmaktan mahrum kalır. Gerçi ona hayır kapıları tamamen kapanmış değildir. İstedikten sonra, yapabileceği sayısız iyilik ve hayır mevcuttur.

Bunun aksine insan fakirken zenginleşebilir; ancak bu da onun hayır işlerine koşmasına mâni olabilir. Zira imkânları genişleyince, nefesine hâkim olamayarak azgınlaşır, daha fazla mal kazanma hırsına kapılır ve dünya muhabbeti kalbini istila ederek ona ahireti unutturur. Öyleyse, insan hâline şükrederek hangi durumda olursa olsun, hayır yapmanın yollarını aramalıdır.

⁷ (Tirmizi)

Düşünün Müslümanlar, sağlıklıyken, gençken, zenginken yapmayı düşündüğünüz ve ertelediğiniz hayırları, düşünün ve hastalık gelmeden, yaşlılık gelmeden, fakirlik gelmeden acele edin. İnsanları dinlerinden eden fitnelerden önce acele edin. Şeytanın sizleri kandırarak hayır işlerini erteletmesine fırsat vermeyin!!!

Rasulullah (sav) bunun gibi ikazlarının yanı sıra hayırlı işlere koşmanın nasıl olması gerektiğini, bizzat kendisi tatbik ederek bizlere en güzel şekilde öğretmektedir.

عَنْ عُقْبَةَ، قَالَ صَلَّيْتُ وَرَاءَ النَّبِيِّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْمَدِينَةِ الْعَصْرَ
فَسَلَّمَ ثُمَّ قَامَ مُسْرِعًا، فَتَخَطَّى رِقَابَ
النَّاسِ إِلَى بَعْضِ حُجَرِ نِسَائِهِ، فَفَزَعَ
النَّاسُ مِنْ سُرْعَتِهِ فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ، فَرَأَى
أَنَّهُمْ عَجِبُوا مِنْ سُرْعَتِهِ فَقَالَ " ذَكَرْتُ
شَيْئًا مِنْ تَبَرِّ عِنْدَنَا فَكَرِهْتُ أَنْ
يَحْبِسَنِي، فَأَمَرْتُ بِقِسْمَتِهِ "

Ukbe'den rivayet edilmiştir:

Medine'de Peygamber'in arkasında ikinci namazını kıldım. Selam ile namazını bitirince, aceleyle kalktı ve insanların sıralarını geçerek hanımlarının meskenlerinden birine çıktı. İnsanlar onun hızından korktu. Peygamber (sav) geri döndüğünde, onun bu aceleciliğine şaşırان insanları gördü ve onlara şöyle buyurdu: "Evimde yatan bir altını hatırladım ve bunun beni hayırdan alıkoymasını istemedim ve onun dağıtılmasını emrettim."⁸

Peygamber'den (sav) bizzat bunları öğrenen sahabesi de öğrendiği gibi amel etmiş ve cihad yolunda şehadete kavuşup cennete gitmek için acele etmiştir. Bu yolda da elindeki yemekte olduğu hurmaları atarak onları yiyecek kadarda olsa hayra geç kalmamak istemiştir. "Bu hurmaları yiyinceye kadar yaşayacak olursam, bu gerçekten uzun bir hayat olacaktır. Hurmalar bitinceye kadar burada oturursam dünyaya karşı fazla hırs göstermiş olurum"⁹

İşte bunun gibi hayırlı işlere koşmak; Allah'ın mağfiretine ve cennetine koşmak, Allah'ın rızasını kazanmak için yarış etmek demektir. Bunu da ancak takva sahibi kullar başarabilir.

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

"Rabbinizin mağfiretine ve takva sahipleri için hazırlanmış olan göklerle yer genişliğindeki cennete koşun!"¹⁰

Davamızın sonu âlemlerin rabbi Allah'a hamd etmektir.

⁸ (Buhari)

⁹ (Buhari)

¹⁰ (3/Âl-i İmrân 133)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

İYİLİĞİN KARŞILIĞI
ANCAK İYİLİKTİR.

Rahman 60

AİŞE ANNEMİZİN BÜYÜK PİŞMANLIĞI

Mustafa Yakupoğlu

Tarih sahnesinde yer alan savaşları etüt ettiğimizde, her savaşın meydana gelmesini sağlayan sebeplerin farklı olduğunu müşahade ediyoruz. Ancak farklı sebeplerle meydana gelen savaşları vaki kılan ortak bir sebep var ki, o da taraflardan en az birinin savaşı irade etmiş olmasıdır. Cemel vakasına gelince durum bu aktardıklarımızdan çok farklıdır. Çünkü savaşı irade eden bir taraf yoktur. Bu sebeple de Ehl-i Sünnet Ve'l Cemaat üzere olan alimler Cemel vakasını kasıtsız savaş olarak tanımlamışlardır.

Zira Mekke'den Basra'ya Aişe annemiz öncülüğünde yapılan çıkış, savaş kastıyla olmadığı gibi; Mu'minlerin emiri Ali'nin (ra) Kufe'den Basra'ya çıkışı da savaş kastıyla değildir. Bu gerçeği ve Aişe annemizin Basra'ya çıkış sebeplerini geçen ay ki yazımızda izah etmiştik. Peki hal böyleyken iki güzide topluluğu çarpıştıran nedir? İşte bu ay ki yazımızda Allah'ın izni ve inayetiyle bu konuyla alakalı karartmaları aydınlatmaya çalışacağız. Sa'y ü gayret bizden tevfik Allah'tandır.

Aişe annemiz öncülüğünde bir grubun Mekke'den Basra'ya ulaştığı haberi Mu'minlerin emiri Ali'ye (ra) ulaşınca, Kufe'de bulunan Ali (ra) hiç vakit kaybetmeden ordusuyla birlikte Basra'ya doğru harekete geçti. Ancak Ali (ra) direk Basra'ya gitmek yerine Kufe ve Basra arasında bulunan Zîkar denilen mevkide konakladı ve günlerce hareket etmedi. Çünkü Ali (ra), fitneyi barış yoluyla çözmek ve Müslümanları savaşın afetlerinden korumak istiyordu.

Talha bin Ubeydullah (ra) ve Zubeyr bin Avvam (ra) cihetinde de durum bu merkezde ilerliyordu. İki tarafta iddia edilenlerin aksine, savaştan çok barışa yakındı. Tarihi vesikalar üzerinde detaylı bir araştırma yaptığımızda, tarafların barışa temayül etmeleriyle beraber, İmrân bin Husayn, Ka'ka bin Amr et-Temîmî ve Ka'b bin Sûr gibi barışı arzulayan Sahabe ve Tabiinden bir çok kişinin, olası bir savaşa engel olmak için ellerinden gelen gayreti gösterdiklerini görüyoruz.

Ka'ka Bin Amr Et- Temîmî'nin (ra) Talha (ra) Ve Zubeyr (ra) İle Görüşmesi

Mu'minlerin emiri Ali (ra) Ka'ka bin Amr et-Temîmî'yi (ra) barış görüşmeleri yapması için Talha (ra) ve Zubeyr'e (ra) yolladı ve dedi ki: "O ikisiyle görüş, onları barışa ve cemaate katılmaya davet et. Onlara ihtilafın ve ayrılığın büyüklüğünü zikret. Ka'ka (ra) Basra'ya gittiğinde önce Aişe'nin (rha) huzuruna çıktı ve dedi ki; "Anneciğim seni Basra'ya getiren sebep nedir?" Aişe (rha) cevap verdi ve şöyle dedi: "Oğlum, insanların ıslahı için geldim." Ka'ka (ra) müspet bir cevap alınca Aişe'den (rha) Talha (ra) ve Zubeyr'in (ra) oraya gelmesini talep etti. Zira aralarında geçen konuşmalara annemizin de şahit olmasını istiyordu.

Talha (ra) ve Zubeyr (ra) gelince, Ka'ka (ra) onlara Basra'ya geliş sebeplerini sordu. Onlarda Aişe (rha) gibi "İnsanların ıslahı için geldik" dediler. Bu cevap üzerine Ka'ka (ra) şöyle dedi; "Söyleyin bana bu ıslah nasıl olacak? Allah'a and olsun ki bu bizim bildiğimiz bir şeyse buna bizde iştirak ederiz. Ama bildiğimiz bir şey değilse size iştirak edemeyiz." Bu çıkışa karşılık Talha (ra) ile Zubeyr (ra) şöyle karşılık verdi:

"Osman'ın katillerini cezalandırmak istiyoruz. Eğer onlara kısas tatbik edilmezse bu, Kur'an ve ahkâmının terki demektir. Onlara kısasın tatbiki de Kur'an'ın ihyası demektir." Ka'ka dedi ki;

"Basra'da Osman'ın katillerinden altı yüz kişi vardı. Onların tamamını öldürdünüz. Ancak biri kaldı. O da Hurkus bin Zuheyr es-Sa'dî. Sizden kaçıp kavmi Sa'doğullarına sığındı. Onu onlardan alıp öldürmek isterseniz kavmi buna mâni olacak ve altı bin kişi bir bütün halinde sizin karşınızda duracak. Şayet onu bırakıp öldürmezseniz, dediğinizin zıddını yapmış ve Ali'nin düştüğü duruma düşmüş olacaksınız. Hurkus sebebiyle Sa'doğullarına karşı savaş açsanız size galip gelirler ve sizi hezimete uğratırlar. O zaman onlar hem daha çok güçlenirler hem de daha tehlikeli olurlar. Hurkus'u istemek suretiyle Rebîa ve Mudar kabilelerini de kızdırdınız. Size karşı Sa'doğullarına yardım için bir araya geldiler. İşte Ali'nin ordusu için de Osman'ın katillerinin mevcudiyetinin sebebi de bu."

Mu'minlerin annesi Aişe (rha) ve orada bulunanlar Ka'ka'nın (ra) bu konuşmasından oldukça etkilendiler. Ve bu etkinin bir tezahürü olarak Aişe (rha) sordu ve dedi ki; "Sen ne düşünüyorsun ey Ka'ka?"

Bu soru üzerine Ka'ka (ra) cevap verdi ve şöyle dedi; "Bu işin çaresi sükûnet ve Osman'ın katillerinin cezalandırılmasında teenni yolunu tutmaktır. İhtilaf biter, ümmet Osman'ın katilleri meselesini Halifeye bırakırsa, sizde bu hususta onunla ittifak içinde olursanız bu hayır alameti, rahmet müjdesi ve Osman'ın intikamının alınmasında güç kuvvet demektir. Eğer kaçınırsanız, savaş hususunda ısrar ederseniz bu da şer alameti ve mülkün gidişi demektir. Dolayısıyla afiyeti tercih edin ki ona nail olasınız. Daha önce olduğu gibi hayır anahtarları olun, bizi belaya sevk etmeyin. Eğer bu işe teşebbüs ederseniz Allah sizi de bizi de mahveder. Allah'a and olsun ki diyeceğim şey bu ve sizi buna davet ediyorum. Ben bu işin devam etmesinden ve ümmetin başına art arda felaketlerin gelmesinden korkuyorum."

Bu da ne birinin diğerini öldürmesi gibi, ne bir grubun bir adamı öldürmesi gibi, ne de bir kabilenin diğer bir kabileyle savaşması gibi olur." Ka'ka (ra) ikna edici, doğru ve samimi sözleri onları ikna etmişti. Barış çağrısını kabul ettiler ve dediler ki;

"İyi iş yaptın, doğru söyledin. Eğer Ali senin bu görüşün üzere gelirse Allah'ın izniyle bu iş salaha erer."¹ Ka'ka (ra) bu güzel diyalogdan sonra Ali'nin (ra) yanına döndü. Zira kendisine verilen görevi en güzel şekilde yapmıştı. Yaşanan gelişmeler Mu'minlerin emiri Ali 'nin (ra) çok hoşuna gitti. Barışa artık ramak kalmıştı. Ne var ki bu durum, bazılarının hoşuna giderken bazılarının hoşuna gitmemişti.

İki Taraf Arasında İttifak Müjdeleri

Mu'minlerin emiri Ali (ra), Ka'ka bin Amr'ın (ra) anlattığı gelişmeler üzerine Aişe (rha) ve taraftarlarına iki tane elçi gönderdi ve onlar vasıtasıyla Ka'ka bin Amr'ın söylediklerinin arkasında olduğunu beyan etti. Elçiler geri döndüklerinde "Ka'ka'ya verdiğimiz söz üzerineyiz, gel görüşelim." Haberini getirdiler. Mu'minlerin emiri Ali (ra) barış görüşmelerine gölge düşmesini istemiyordu. Bu sebeple de Basra'ya hareket edeceği esnada orduya döndü ve şöyle dedi; "Yarın yola çıkıyorum, sizde çıkıyorsunuz. Ancak Osman'ın öldürülmesi işine ufak bir yardımla da olsa katkıda bulunan hiç kimse bu yolculuğa katılmasın."³ Ali (ra) daha sonrasında Basra'ya doğru harekete geçti ve Basra'ya ulaştıktan sonra ordu karargahını onların karşısına kurdu. İki tarafta bulunan ve aynı kabileye mensup Müslümanlar birbirlerini ziyaret etmeye başladılar. Barış olacağından kimsenin şüphesi yoktu.⁴

¹ (El Bidâye Ve'n Nihâye 7/739, Tarih-i Taberî 5/521)

² (Tarih-i Taberî 5/525)

³ (Tarih-i Taberî 5/525)

⁴ (Tarih-i Taberî 5/539)

Savaşın Patlak Vermesi

Ali 'nin (ra) ordusu içinde Osman 'ın (ra) katledilişine bizatihi iştirak etmiş olanlar vardı. Ancak kimse kim olduklarını bilmiyordu. Bu sebeple de her ne kadar Ali (ra) Basra'ya hareket ederken gelmeyin demiş olsada gelmişlerdi. Çünkü barışın sağlanması sıranın onlara geldiği anlamına geliyordu. Bu sebeple barışın sağlanmasına müsaade edemezlerdi. Ancak onlar ne kadar istemese de Ali (ra), Talha (ra) ve Zubeyr (ra) ile bir araya geldi ve ihtilaf edilen hususları müzakere ettiler. Barıştan başka yol yoktu ve bu düşünce üzerinde birbirlerinden ayrıldılar. Her iki tarafın da karar-gahlarına çekildiği bu anlarda Müslümanların üzerine barış ve huzurun sevinci hakimdi. Barıştan kimsenin şüphesi kalmamıştı. Osman'ın (ra) öldürülmesine karışan fitneciler içinse genel atmosferin aksine kötü bir geceydi. Bu sebeple de geceyi istişare ederek geçirdiler. Ve dediler ki;

“Talha ve Zubeyr'in durumunu biliyorduk, ancak bugüne kadar Ali'nin durumunu bilmiyorduk. “Osman'ın öldürülmesinde az da olsa yardım edenler yarın bizden ayrılın, bizimle gelmesin” demesi onun da bize bakışını ortaya koydu. İnsanların da bize bakışını vallahi aynı. Eğer barış olursa bu bizim ölümümüz demektir.”⁵ İçlerinden biri şöyle dedi:

“Arkadaşlar, sizin izzetiniz insanların birbirine girmesidir. Dolayısıyla bunu yapmalısınız. Yarın insanlar karşı karşıya geldiğinde savaş başlatın. Onlara düşünme fırsatı vermeyin. Yanında bulunduğunuz kişiler sakınmasın. Allah Ali'ye de Talha'ya da Zubeyr'e de diğerlerine de meşguliyet verir. Bu arada kendi görüşlerinizi onlara söyleyin, ancak dikkat edin insanlar kim olduğunuzu anlamasınlar.”⁶

Bu konuşmaların nihayetinde gizlice savaş çıkarma kararı aldılar. Gecenin alaca karanlığının hâkim olduğu bir vakitte karşı tarafa saldırdılar. Mudarlılar, Mudarlılara; Rebîalılar, Rebîalılara, Yemenliler Yemenlilere saldırdı. Bu saldırı neticesinde ister istemez iki taraf birbirine karşı harekete geçti. Ne olup bittiğini anlayamayan Talha (ra) ve Zubeyr (ra) neler olduğunu öğrenmek için sağ ve sol cenaha adamlar gönderdiler. Gelen haberler Kufelilerin gece vakti saldırıya geçtiği yönünde olunca bunun üzerine Talha (ra) ve Zubeyr (ra) dediler ki:

“Demek ki Ali kan akıtmadan ve haramı çiğnemedi bu işe son veremeyecek ve bize muvafakat etmeyecek.”

Bu esnada Ali'de (ra) olan biteni anlamaya çalışıyordu. Karşılıklı çatışmanın vuku bulduğunu anlayan Ali (ra) “Ne oluyor” diye sorunca, Osman'ın (ra) öldürülmesine sebep olan ve aynı zamanda ilk saldırıyı başlatan taife dedi ki; “Onlardan bazıları bize saldırdı, onları geri püskürttük.”⁷ Bunun üzerine Ali (ra) sağ cenah komutanını sağ cenaha, sol cenah komutanını sol cenaha gönderdi. Her iki taraf olası bir saldırıya karşı teyakkuzda olmakla birlikte vakar ve teenniyle hareket etti ve işin hakikatini öğreninceye kadar beklemeye karar verdi. Ancak Osman'ın katilleri entrikaya devam ediyordu.

Karşı tarafta Talha (ra) binitinin üzerinde nida ediyordu ve etrafındaki insanlara diyordu ki; “Ey insanlar dinliyor musunuz?” Ancak dinleyen yoktu.⁸ Bu rivayetlere baktığımızda Osman'ın (ra) öldürülmesine iştirak etmiş kişilerin savaşın çıkmasındaki etkin rolünü ve Sahabelerin ıslaha, birlik ve beraberliğe dönük çalışmalarını şüphe kabul etmez bir şekilde görüyoruz. Bu konu hakkında konuşmuş ne kadar alim varsa tamamı bu taifenin etkin rolünü kabul etmiş ve eserlerinde zikretmiştir. Bu hususta bazı delilleri arz etmek isterim;

⁵ (Tarih-i Taberî 5/526)

⁶ (Tarih-i Taberî 5/527)

⁷ (Tarih-i Taberî 5/541)

⁸ (Tarih-i Halife 182)

Ömer bin Şebbe'nin "Ahbâru'l Basra" adlı eserinde şöyle geçmektedir; "Osman'ın katilleri iki tarafın kendilerine karşı birleşmesinden korktular. Bu sebeple harbi başlattılar ve olanlar oldu."⁹

İmam Tahavî Şöyle demiştir; "Cemel Harbi ne Ali'nin ne de Talha'nın ihtiyatıyla vuku buldu. Onların ihtiyatı olmadan onu başlattı."¹⁰

Zehebî'de şöyle demiştir; "Cemel vakası her iki taraftaki sefih kişiler yüzünden meydana gelmiştir."¹¹

Her ne kadar Ali (ra) ile Talha (ra) yaşanan bu hadiseye karşı vakar ve teenniyle yaklaşmış olsa da kendi kurtuluşları için iki tarafın çarpışmasından başka bir çarenin olmadığını çok iyi bilen bozguncular elinden gelen gayreti ortaya koydular ve nihayetinde savaşın başlamasını sağladılar.

İmam Bakillânî o anı şöyle aktarıyor; "İki tarafta kendi rızalarıyla anlaştılar ve kendi bölgelerine çekildiler. Osman'ın katilleri işin kendi aleyhlerine döndüğünü görüp korktular. Bir araya gelip istişare ettiler ve fikir ayrılığına düştüler. Ancak daha sonra şöyle bir karar aldılar. Her iki taraf içinde birer grup olarak bulunulacak ve gece vakti savaş başlatılacak. Ali'nin tarafındaki grup; "Talha ve Zubeyr ihanet etti" diye bağırarak, Talha ve Zubeyr'in tarafındaki grupta; "Ali ihanet etti" diye bağırarak. Planlarını istedikleri gibi yürüttüler. Harp patlak verdi. Her iki tarafta kendini müdafaa için savaştı. Her iki tarafın niyeti de doğrudu. Her iki tarafta Allah'ın rızası için harekete geçmişti. Dolayısıyla her iki tarafta Allah'tan ecrini alacaktır. Zira tarafların kendini müdafaa etmekten başka çareleri yoktu. Doğru olan görüş budur. Biz de buna meylediyoruz."¹²

Tüm bu rivayetlerden açık bir şekilde görüldüğü üzere Cemel vakası, Şi'aların ve onların etkisinde kalmış olan tarihçilerin iddia ettiği gibi Mu'minlerin emiri Ali'nin (ra) Halifeliğine karşı girişilmiş bir hareket değildir. Birakin bunu iddia etmeyi, farz-ı muhal Basra'ya yapılan bu çıkışı Ali'nin (ra) şahsına karşı yapılan bir hareket olarak kabul etsek bile savaşın taammüden yapıldığını kabul etmek mümkün değildir. Bunu Annemizin pişmanlığında fazlasıyla görmekteyiz. Annemizin Cemel vakasını hatırladığında şöyle dediği rivayet edilir;

"Arkadaşlarımdan (Mu'minlerin diğer annelerinin) oturduğu gibi oturmaya ne kadar isterdim. Bu bana Rasulullah 'dan Abdurrahman bin haris bin Hişam ve Abdullah bin Zubeyr gibi on küsur çocuk dünyaya getirmekten daha sevimlidir."¹³ Yine Annemizin şöyle dediği rivayet edilir;

"Rasulullah 'dan her biri Abdurrahman bin haris bin Hişam gibi yirmi tane çocuğum olsaydı ve onları kaybetseydim de şu Cemel vakası yaşanmasaydı."¹⁴

Dualarımızın sonu alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun...

⁹ (Fethu'l Bâri 3/56)

¹⁰ (Şerhu'l Akidet't Tahaviyye 546)

¹¹ (El- İber 1/37)

¹² (Et- Temhid 233)

¹³ (El-Fiten, Nuaym bin Hammad 1/81)

¹⁴ (Et- Temhid, Bakillânî,232)

YAYINDA!

Bize Yazın

takvasorucevap@gmail.com

TAKİYUDDİN İBN TEYMIYYE (rh)

Usame Kaptan

Seyhülislâm ve Takiyuddin lakaplarıyla meşhur olan İbn Teymiyye'nin asıl adı Ahmed'dir. 661/1263'de Harran'da doğmuştur. Eskiden beri ilmî ve fikrî faaliyetlerde bulunmakla meşhur olan bir ailenin evlâdı olarak dünyaya gelen İbn Teymiyye'nin babasının adı Abdülhâlim, dedesininki Abdüsselâm'dır. Dedesi hadis, tefsir, fıkıh, kıraat, akaid ve lisan âlimiydi. Babası feraiz, hesap, hey'et âlimiydi. Ders ve fetva verme işiyle meşgul oluyordu. Harranî ailesi, bulundukları bölgede Hanbelî Mezhebinin önde gelen temsilcileri idi. Fazilet ve dindarlıkları ile tebarüz etmiş Harranî ailesinin âlimleri, devamlı müderrislik, müftülük ve telif ile meşgul olmuşlardır. Mensubu bulunduğu İbn Teymiyye ailesinin ve bilhassa dedesi Mecdüddin İbn Teymiyye ile onun amcası Fahreddin İbn Teymiyye'nin bölgede Hanbelî mezhebinin gelişimine önemli katkıları olmuştur.

İbn Teymiyye ilk eğitimine Sükkəriyye Dâru'l-hadis'inde başlamış ve bu medresenin hocalarından ilim öğrenmiştir. Hadis, fıkıh ve usul ilimlerinde onun ilk hocası, öncelikle babasıdır. Babasından başka Şeyhlerden de fıkıh ve usul okumuştur. Daha sonra Ali İbn Abdülkavî'den Arapça dersleri almış, nahiv ilminde ustalaşmış, sonra da Sibeveyh'in kitabını okumuş, üzerinde çok titiz bir çalışma yapmıştır. İbn Teymiyye erken yaşlarda hafızlığını tamamlamış, henüz yirmi yaşına basmadan Kur'an, hadis, fıkıh ve usulü, feraiz, hesap, cebir, kelâm ve felsefe alanlarında zamanının en yetkili bilginlerinden biri olmuş ilim öğretmeye ve fetva vermeye başlamıştır.

İbn Teymiyye, babasının vefatından bir yıl sonra Sükkəriyye Medresesinde hocalığa, aynı yılın 10 Saferinde de Emevi Camiinde tefsir dersleri vermeye, 695 yılında ise Hanbeliyye Medresesinde ders vermeye başlamıştır. Fetva vermeye 19 yaşında başlamış olan İbn

Teymiyye, babasının vefatından sonra 21 yaşında iken de hadis dersleri vermeye başlamıştır. Artık o; kıymetli eserler yazan, Emevi Camiinde tefsir dersleri yapan, saatlerce süren hitabetinde asla dili sürçmeyen, akıcı üslup ve belağâtı ile şöhret yapmış bir vaiz olmanın ötesinde ulemanın da derslerini dinlediği bir müfessirdir. Her cuma sabahları verdiği dersler geniş bir rağbet görmüş ve büyük bir alâkayla takip edilmiş, ifta, ders ve telif sahasındaki başarıları sebebiyle herkesin dikkatini çekmiştir.

698/1299 yılında Hamalılar'ın isteği üzerine iman konusunda el-Akîdetü'l-Hameviyye'sini yazmış, 699/1300'de Memlûk ordusu ile Frank ve Moğollar'a yardım etmekle itham olunan Kisrevân Şiîleri'ne karşı sefere katılmıştır. 704/1305'de kendilerine çeşitli ahlâkî zaaflar isnat edilen tasavvufa mensup kişilerden İbrahim el-Kettân ve Muhammed el-Habbâz ile İbnü'l Arabî'nin (638/1240-1) görüşlerinden hareket ettiklerini savunan İttihâdiyye fırkasını tenkit etmiş ve Kisrevân Şiîleri'ne karşı yapılan ikinci bir sefere katılmıştır.

705/1306 yılında, "el-Akîdetü'l-Vasıtiyye" adlı kitabında itikatla ilgili konularda teşbihe sapmakla suçlanan İbn Teymiyye, Kahire Kalesi'nde yaklaşık bir buçuk yıl hapisle cezalandırılmıştır. 707/1307 senesinde hapisten çıkan İbn Teymiyye, aynı sene tevessül konusundaki görüşlerinden dolayı yine birkaç ay hapsedilmiş, 709/1309'da ise İskenderiye'ye götürülerek burada bir süre göz hapsinde tutulmuştur.

709/1310 yılında Kahire'ye gelerek üç yıl fetva vermeye devam etmiş, ilmî faaliyetlerde bulunmuş ve nihayet 712/1313 yılında Dimaşk'a dönmüştür. Burada kendisini tekrar Hanbelîler'le Eş'arîler arasındaki kelâmî tartışmalar içerisinde bulan İbn Teymiyye, 718/1318

yılında fetva vermekten menedilmiş; 718, 719 ve 720 yıllarında yapılan toplantılar sonunda sultanın emrini çiğnemek suçuyla Dimaşk Kalesi'nde beş ay hapse mahkûm edilmiştir. 726/1326 yılında herhangi bir mahkeme kararı olmaksızın tekrar tutuklanarak kabir ziyareti konusundaki görüşlerinden dolayı mahkûm edilmiş ve bu arada birçok öğrencisi de sorguya çekilmiştir. İki yıldan fazla hapis yatan İbn Teymiyye, şikâyet üzerine elinden kalemi, kâğıdı ve mürekkebi alınarak düşüncelerini yazmaktan alıkonmuş ve bu olaydan beş ay sonra 728/1328 yılında 67 yaşında Şam'da vefat etmiştir. Vefat haberi duyulunca bütün Şam halkı, onun cenazesine katıldı. Cenazeye katılanların sayısı hakkında farklı haberler aktarılsa da en az olarak elli bin kişinin onun cenazesine katıldığı söylenmiştir. Allah (cc) rahmetiyle muamele etsin.

Bir âlimi tanıyabilmek için yaşadığı dönemi, çevresindeki faktörleri ve imkânları iyi bilmek ve tahlil etmek gerekir. Zira nice dönemler olmuştur ki ağzından çıkan bir kelimeye bakarak nice zulüm ve işkenceler uygulanmıştır. İşte âlimleri âlim yapan asıl mesele burada başlıyor. Gerçekten sıkıntılı dönemlerde susmayarak, büyük bir azim göstererek inanmış oldukları hak yolda taviz vermeden, sapık kişilerin yaymış olduğu bidat ve küfür amellerine karşı insanları iyiliğe çağırmak ve kötülükten sakındırmak için her türlü zorluğu göze almaları gerçekten onların inançlarına olan samimiyetini ortaya koyuyor. Binlerce kişi, canını malını ailesini kaybetmekten korkarken âlimlerin bu kadar zorluğa nasıl göğüs gerebildiklerini şu ayetle anlamak mümkün:

"Kulları içinde ise, Allah'tan ancak âlim olanlar (yaratılış sırlarını ve sorumluluklarını çok iyi kavrayanlar) hakkıyla ve hürmetle korkup bağlanırlar. Şüphesiz Allah, Üstün ve Güçlü olandır, bağışlayandır."¹

Allah'tan (cc) hakkıyla korkan kim olursa olsun etrafındaki zulümlere asla sessiz kalmaz. Çünkü korkmak, aynı iman gibidir. Sadece kalpte kalan veya söylemekle yeterli olan bir şey değildir. Bu inancı ve duyguları amellere dökmek gerekir ki inancın gereği de budur. "Ben Allah'tan (cc) korkuyorum, Allah'a (cc) iman ettim ve Müslümanım" deyip hiçbir şey yapmadan oturmak yeterli olsaydı o kadar peygamberler, sahabeler ve tüm İslam önderleri boşuna o kadar eziyet çekmiş olurlardı haşa.

İslâm dünyası, Abbasîler döneminin sonlarına doğru ve bu dönemden sonra pek çok devletlere ayrılmış, bu dönemlerde mezhepler ortaya çıkmış ve mezheplere taassupla bağlanılmış, ilim körelmiş ve Müslümanların arasındaki fitneler çoğalmıştır. Moğolların saldırılarına maruz kalan Müslümanlar, hem canlarını hem de pek çok ilmi birikimlerini kaybetmişlerdir. Zira Moğollar, onların kütüphanelerini yakmış ve nehirlerle atmıştır. Öyle ki bazı tarih kaynaklarında nehirlerin, kan kırmızısı ve mürekkep renginde aktığı rivâyet edilmiştir. Böyle bir dönemde ortaya çıkıp yetişen ve üzü, bütün Müslüman devletlerine yayılan İbn Teymiyye, Müslümanları Moğollara karşı cihada teşvik etmiş ve gerçek anlamıyla din ilimlerini ihya etmiştir. Zira mezhep taassubu ve Müslümanların arasında meydana gelen fitneler, selefın üzerinde bulunduğu yolun, Kur'an ve Sünnet ilminin öğrenilmesini zorlaştırmıştı. O ise bu ilmi, yeniden ortaya çıkarmıştır. Yaşadığı dönemde savunduğu görüşlerden dolayı pek çok sıkıntıya maruz kalan İbn Teymiyye, görüşlerinden taviz vermemiş ve baskılara boyun eğmemiştir.

¹ (35/Fatır 28)

Yeryüzünde fitne her zaman devam eder ve sürekli yenileri çıkar. Eski zamanlarda dönem dönem farklı bidatlerin aşırı yayılması olsun, günümüzde küfür-şirk ve bidat amellerin oldukça çoğalması olsun, bu sıkıntılar her zaman olacaktır. Bizlerin dikkat etmesi gereken nokta nedir peki? Allah'ın (cc) dinini insanlara doğru bir şekilde anlatmak, küfür ve şirklerle karşı Allah'tan başka kimseden korkmadan en etkili yöntemlerle mücadele etmek gerekir. İbn Teymiyye'ye (rh) baktığımız zaman nice zulümlere uğramış. Ne uğrunda peki? Uğruna yaşadığı hak davanın gerektirdiklerini bilmenin ve Allah'tan hakkıyla korkmanın neticesi olarak, tasavvuf adını kullanan sapık sofilere karşı, Kur'an ve sünnette olmayan şeyleri apaçık uygulayan ve yayan kişilere karşı yerinde duramayıp onlara karşı var gücünü kullanmıştır. Moğolların durmak bilmeyen zulümleri ve bidatçilerin aşırı bir taassupla insanları dini kullanarak saptırmaları gerçekten zorlu bir dönem olduğunu anlamak için yetiyor. Engin kültürü dolayısıyla Hanbelîlerin kendisine Şeyhülislam dedikleri İbn Teymiyye, bütün ömrünü Moğollara, İsmaililere, taklit ve bid'atçılara, kelâm, tasavvuf ve felsefe erbabına karşı mücadele ile geçirmiş, bu yolda akaid, tefsir, fıkıh ve fırkalar konusunda 500 kadar eser yazmıştır ki, bunlardan 70 kadarı mevcuttur. Tesiri günümüzde dahi görülmektedir.

Bir ilim ehli olmak için gerçekten çok güzel bir çaba gerekiyor. Nitekim Allah (cc) bu mübarek ilmi herkese nasip etmez. Kişi öğrendiği ilmin değerini bilirse ve sahip çıkarsa o zaman ilimden nasibini almaya başlar. İbn Teymiyye (rh) küçük yaşta hafızlığını tamamlamış,

hadis kitaplarını elinden defalarca geçirmiş, tek başına Arapça gramer kitaplarını okumaya çalışmış ve hepsine büyük özenler göstermiştir. Verdiği çabayı 21 yaşında fetva verecek hale gelmesinden anlayabiliriz. İnsanlar o konuştuğu zaman pür dikkat dinliyorlar ve gerçekten saygı gösteriyorlardı. Eğer bizler yaşantımızı rutine almış isek, yeniden İslami bir canlanma için neler yapabileceğimizi konuşmuyorsak, okuduğumuz ilim bize bir fayda vermiyor demektir. Nitekim İbn Teymiyye'nin (rh) dediği gibi;

“Kulların hidayete olan ihtiyaçları, rızka ve yardıma olan ihtiyaçlarından daha büyüktür.”

Çünkü insanlığa verilmiş en büyük nimet hidayettir. Hidayet olmadıktan sonra aklımızın alamayacağı servetler bizim olsa ne kadar değeri olur ki? Bizler bu iki günlük dünya hayatında ne yaparsak ebedi ahiret yurdumuz ona göre şekillenecek. Özellikle ilim talebeleri, kullara davet ve tebliğ konusunda daha gayretli olmalıdır. Nitekim her şeyin bir zekâtı olduğu gibi ilmin zekâtı da onunla amel etmek ve insanlara tebliğde bulunmaktır. Bu uğurda her dönem olduğu gibi düşmanlar ve birtakım imtihanlar illaki olacaktır. Zira ilim yolu çileli bir yoldur. Önemli olan bu engellere ve imtihanlara sabretmektir.

Süfyan Es-sevri (rh)

Süfyan b. Saîd b. Mesrûk es-Sevrî, 97 senesinde Süleyman b. Abdülmelik'in devr-i hilafetinde doğdu. Künyesi Ebu Abdullah olan Süfyan, doğduğu yere nispetle el-Kûfî, dedelerinden Sevr'e nispetle es-Sevrî diye anılır. Soyu, Peygamberimizin on altıncı göbekten atası olan İlyas'a dayanır. Süfyan'ın çocukluğu ve yetişmesi Kûfe'de olmuştur. Babası

Saîd, tâbiûnun küçüklerinden olup, Kûfeli âlimlerden hadis rivayetinde bulunmuş ilim ehli sika bir râvî idi. Kendisinden oğulları Süfyân, Ömer, el-Mübarek ve Şu'be b. el-Haccâc, Ebu'l-Ahvas, Ebu Avâne gibi kimseler rivayette bulunmuştur. Kütüb-i Sitte imamları onun rivayetlerine eserlerinde yer vermişlerdir. Genel olarak kabul gören görüşe göre 126 yılında vefat etmiştir. Dedesi Mesrûk'un ise Ali'nin (ra) ashabından olduğu ve onun safında katıldığı Cemel Savaşı'nda şehit olduğu kaydedilir. Annesinin zühd ve vera sahibi, salih bir kimse olduğu ve Süfyân'ı ilme teşvik ettiği nakledilmiş, ancak ismi ve hayatı hakkında bilgi verilmemiştir. Oğluna ilim yolundaki ihtiyaçlarını gidermesinde kendi eğirdiği yünün geliriyle maddi destek olacağını vadettiği rivayet edilir. Süfyân'ın ikisi erkek olmak üzere üç kardeşi bilinmektedir. Sika bir râvî olan Ömer, Süfyân hayatta iken vefat etmiştir. Hayatı hakkında fazla bilgiye sahip olmadığımız Süfyân es-Sevri'nin vefatından altı yıl öncesine (155/761 yılına) kadar Kûfe'de yaşadığını ve burada yetiştiğini söyleyebiliriz. Yaşadığı dönemin âlimlerinin önde geleniydi. Ve hadis alanında uzmanlaşmıştı. Fıkıh alanında en önde gelen isimlerdendi. Hatta İbn Vehb (rh) onun fıkıh bilgisinde İmam Malik'i (rh) dahi geçtiğini söyler. Düşünceleri neredeyse tüm fıkıh kitaplarında yer almıştır.

Babasının hadis âlimlerinden olması çocuğunun gelişiminde katkısı olmadığını söylemek yanlış olur. Bu zamanda Müslümanlar, çocuklarını nasıl İslami bir geleceğe hazırlarız diye düşünüyorlar. Etrafımızdaki koşulların ve zorlukların farkındayız. Çocuklarını takva üzerine yetiştirmek isteyen ebeveynlerin yapması gereken en garantili adım, kendilerinin dosdoğru olmasıdır. Kişinin kendi hayatını dosdoğru yaşıyor olması,

çocuklarının hayatını doğru yaşıyor olması için gereken en temel noktadır. Süfyân es-Sevri'nin (rh) üzerindeki bu güzel etki sadece babasından değil tabi ki annesinden de kaynaklıydı. Annesi Süfyân es-Sevri'nin (rh) yetişmesinde büyük rol oynamıştır. Oğluna verdiği tavsiyeye bakarak bunu anlayabiliyoruz Süfyân es-Sevri'nin (rh) annesi:

"Ey oğlum! Git ve ilim öğren. Ben sana eğirdiğim yünler ile maddi destek olurum. On hadis (harf) yazdığında kendinde bir değişiklik görürsen ilme devam et, yok eğer nefsinde herhangi bir değişiklik meydana gelmiyorsa o zaman boşuna uğraşma" şeklinde oğluna nasihat etmiştir.

Eğer alınan ilimden fayda sağlanmıyorsa dur ve düşün. Çünkü sana bu ilim fayda vermiyorsa zarar verecektir. O zaman İslam'a farklı yönlerden hizmet etmeyi denemelisin. Öğrenilen ilimle amel etmiyorsan, insanlarla olan ilişkilerinde yansıtmıyor veya kendine bile emri bil maruf nehyi anil münker yapmıyorsan büyük bir sıkıntı var demektir. Sonuçta ilim önce sana fayda vermeli ki daha sonra başkalarını faydalandırabilesin. Böyle durumları etrafımızda görebiliriz. Normalde mütevazı olan birinin ilmi arttıkça mütevazılığı azalabilir veya ağız bozulup başkalarını çekiştirebilir. Demek ki bu ilim ona fayda vermiyor aksine zarar veriyor. Bu insana artık ne anne babası ne arkadaşları yanaşamaz olmuş. Kendinizi 'keşke eskisi gibi cahil kalsaydın, o zaman daha iyi bir insandın' derken bulursunuz. Bu yüzden Rasulullah (sav); 'Allah'ım faydasız ilimden sana sığınıyorum' diye dua ediyor. İlminiz arttıkça kalbinizin teslimiyeti artmıyorsa, o zaman bu ilim Allah'ın (cc) sizden istediği ilim değildir.

Süfyân es-Sevrî (rh) yanında daima bir kâğıt parçası taşır ve sürekli ona bakardı. Bir ara o kâğıt yere düşünce baktılar ki şöyle yazıyordu: "Ey Süfyân, Allah'ın huzuruna çıkacağın anı hatırla!"

Bu neden önemli bir şey biliyor musunuz? Çünkü bugünün Müslümanları olarak hepimiz bazen bir şeyin kurbanı oluyoruz. Üçüncü bir şahıs gelip bizi uyarana dek günahımızı ya da hatamızı farkına varıp düzeltmiyoruz. Mesela tüm hafta boyunca bir günahın içerisinde bulunup, Cuma hutbesini dinleyince değişmeye karar verebilirsiniz veya bir sohbeti dinleyip değişmeye karar verirsiniz. Veya kurandan mükemmel bir ayet dinledikten sonra değişmeniz gerektiğini anlayabilirsiniz. Bizden öncekiler bunu yapmadılar. Onlar üçüncü bir etkenin, şahsın gelip etkilemesini beklemediler. Onlar kendilerini, kendilerine hatırlatıcı yapan insanlardı. Kendileriyle konuşanlar ve kendini hesaba çeken insanlardı. Bunu çok sık yapanlardan biri de Ömer bin Hattab (ra) idi.

Enes bin Malik (ra) anlatıyor: 'Bir gün Ömer (ra) ile birlikte yürüyorduk ve bir meyve bahçesinin önüne geldik.' Enes (ra) duvarın öteki tarafından Ömer'in (ra) kendi kendine konuştuğunu duyuyor. Bugün olsa böyle bir insanın deli olduğunu söylerdik. Çünkü öyle bir hale gelmişiz ki böyle bir takvayı, kendimizin analizini kavrayamıyoruz. Ve şunları duymuş: 'Ey Ömer! Müminlerin emiri, sen müminlerin liderisin ve kendini büyük bir şey zannediyorsun değil mi? Bana bak Ömer! Ya sen Allah'tan (cc) korkarsın ya da Allah (cc) seni cezalandırır.'

Yani kardeşlerim buradan alacağımız mesaj, ahiretinizi başkalarının eline vermeyin, sizi kurtarmak için başkasının gelip size yön göstermesini beklemeyin. Gördüğümüz üzere insan kendi kendisinin hatırlatıcısı olabilir.

Süfyan es-Sevrî (rh) aynı zamanda çok tefekkür eden bir âlimdi. Yusuf bin Esbat, bir gün Süfyân'ın (rh) kendisinden abdest almak için testiye istediğini söylüyor. Ve şöyle diyor: 'Testiyi sağ eline aldı ve sol elini çenesinin altına koyup düşünmeye başladı. Sonrasında ben uyuyakaldım, ne yaptığını bilmiyorum. Sabah namazı için uyandığımda Süfyan es-Sevrî (rh) Hâlâ sağ elinde testiye tutuyor, sol eli çenesi altında düşünüyordu. 'Ya İmam! Hâlâ seni saatlerce önce bıraktığım halde duruyorsun' dedim. O da 'evet, ahiret üzerinde düşünmekle meşguldüm' diye cevap veriyor. Allahu Ekber Tüm gece boyunca ahireti düşünmüş.'

Son olarak Süfyan es-Sevrî'nin (rh) vefatıyla bitirmek istiyorum. Hicri 161 yılında vefat ediyor, İbn Mehdi, Süfyân'ın vefat ettiği gece yanında olduğunu ve o gece çok ağladığını söylüyor. Ona 'Ey İmam neden ağlıyorsun? Günahlarından mı korkuyorsun?' diye sorduğunda yerden bir çubuk alıp 'Günahlarım bu çubuktan daha önemsiz' diye yanıt vermiş. Bir başka deyişle "günahlarım olduğunu biliyorum ama Allah'ın (cc) rahmet ve mağfiret sahibi olduğunu da biliyorum. Beni affedecektir. Yalnız imanım ben ölmeden önce beni bırakır gider diye korkuyorum ". Tüm gün uzun uzun namaz kılp da abdestsiz olmak gibi bir şey. Tüm ömrün boyunca yapmış olduğun ameller, ölürken imanın gitmesiyle boşa gitmiş olacak SubhanAllah! Bu yüzden Allah (cc) ayetinde "Sakin ölmeyin! Ancak ve ancak Müslümanlar olarak ölün" diye tekidde bulunuyor. Ölüm döşeginde ağzınızdan çıkacak şeylerin ne olacağını merak ediyorsanız insanların bugün sizden en çok ne duyduğuna bakın, ölüm anındaki derdinizi merak ediyorsanız, bugün en çok dert edindiğiniz şeye bakın, nitekim İbn Receb el-Hanbeli'nin (rh) de dediği gibi: "Kişinin ölürken kötü hal üzere olması, kalbinde saklı olan günahları yüzündendir." Allah (cc) canımızı tevhid üzere alsın. (Âmin)

TAVSİYE KİTAP

Abdullah Talip

İstiğfar ve Faydaları

YAZAR: Abdullah Kahraman
YAYIN EVİ: Nebevî Hayat
SAYFA: 182

Allah'ın (cc) kullar üzerine verdiği nimetleri saymaya kalkışsak kesinlikle sayamayız. Nimet denilince aklımıza belirli ve malum şeyler gelir. Ama iyi bir şekilde düşünüldüğü zaman aklımıza gelmeyen birçok şeyin de bizlere verilen birer nimet olduğunu anlarız. İşte bu aklımıza gelmeyen nimetlerden bir tanesi de günah ve hata işlendiği zaman tevbe ve istiğfarın kısıtlı olmamasıdır. Kul ne kadar günah işlerde işlesin ya da hata ederse etsin nasuh tevbe edildiği müddetçe Allah kulun tevbesini kabul etmektedir. Yeter ki tevbe etme zamanı güneşin batıdan doğduğu ve can boğaza geldiği vakit olmasın.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır:

“Can boğaza gelinceye kadar, Allah (cc) tevbeleri kabul eder.”¹

“Şüphesiz ki tevbe için, genişliği yetmiş senelik (mesafede) bir kapı vardır. Bu kapı, güneş batıdan doğuncaya kadar kapanmaz. Güneş o kapı tarafından doğuncaya kadar kapanmaz. Güneş o kapı tarafından doğunca, daha önce iman etmiş olmayan veya imanda bir hayır kazanmış olmayan hiçbir kimseye o gün imanı fayda vermeyecektir.”²

Hiç şüphesiz şeytan insanoğlunun apaçık düşmanıdır. Âdem (as) ile başlayan insanoğlunu kıyamete kadar kandırmak, ayaklarını kaydırmak için amansız mücadelenin içerisine girmiştir. Şeytanın en büyük tuzağı âdemoğlunu şirk bataklığına düşürmesidir. Çünkü şirk amelini Allah (cc) asla affetmez, kulun yaptığı salih amelleri geçersiz kılar. Hesap günü büyük mahkeme kuruldu-

ğunda dünyada iken şeytanın tuzaklarına ve hilelerine kananlar, Allah'ın huzurunda şeytan, dostlarını şu şekilde yarı yolda bırakacaktır:

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُمْ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

“(Hesapları görülüp) iş bitirilince, şeytan diyecek ki: “Şüphesiz Allah size gerçek olanı vadetti, ben de size vadettim ama, size yalancı çıktım. Zaten benim size karşı bir gücüm yoktu. Ben, sadece sizi (inkâra) çağırdım, siz de benim davetime hemen koştunuz. O halde beni yermeyin, kendinizi yerin. Ne ben sizi kurtarabilirim, ne de siz beni kurtarabilirsiniz! Kuşkusuz daha önce ben, beni (Allah'a) ortak koşmanızı reddettim.” Şüphesiz zalimler için elem verici bir azap vardır.”³

Şeytan insanları nasıl kandıracağı hususunda çok tecrübelidir. Rasulleri bile kandırma noktasında başarıya ulaşmış iken bizleri kandırması sizce nasıl olur?

Yaşamış olduğumuz 21. yüzyılda günahların tavan ettiği bir dönemde günahlara dalmamak zor bir hal almıştır. Aslında günah işlememek diye bir şey yoktur. İnsanoğlunun günah işlemesi sünnetullah gereği olacaktır. Önemli olan işlenen günahlardan dolayı pişman olmak, işlememek için gayret göstermek ve günahlar konusunda ısrar etmemektir.

¹ (Tirmizi)

² (İbn Mace)

³ (14/İbrahim, 22)

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır:

“Günahına tevbe eden, hiç günah işlememiş gibi olur. Gunahta ısrar etmeye devam eden birinin istiğfarı ise, rabbi ile alay etmek gibidir.”⁴

Allah'ın izni ile bu ayda tanıtacağımız kitap Nebevi Hayat yayın evinden çıkan, Abdullah Kahraman'ın kaleme aldığı "İstiğfar ve Faydaları" adlı kitap olacaktır. Yazar kitabının içerisinde Şeytanın tuzaklarından ve amansız mücadelesinden bahsetmekte, günahların insan üzerindeki olumsuzluklarından, tevbe ve istiğfarın öneminden, doğru istiğfar nasıl ve en faziletli vaktin ne zaman olacağından bahsetmekte, büyük ve küçük günahların istiğfarından ve faydalarından bahsetmektedir.

Son olarak kitabın son bölümlerinde yazarın kaleme aldığı “istiğfarın faydaları” adlı başlığı kısa da olsa burada bahsetmeden geçemeyeceğim. Yazar şöyle der:

İstiğfarın faydalarının arasında en önemlisi ve ilk sırayı teşkil eden, ibadetlerin kusurlarını, hatalarını ve eksikliklerini tamamlayıcı bir etkene sahip olmasıdır.

“Kul ne kadar çalışırsa çalışsın, Allah'ın (cc) vacip kıldığı şeylerin hakkını vermeye güç yetiremez. Bu hakları eda etmenin tek yolu ise, her ibadetten sonra tevbe ve istiğfar etmektir.”⁵

İstifharın en büyük özelliklerinden birisi tabi ki de günahların silinmesine vesile olmasıdır.

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

*"Kim kötülük işler veya kendine yazık eder de sonra Allah'tan bağışlanma dilerse, Allah'ı mağfiret ve merhamet sahibi olarak bulur."*⁶

İstiğfarın ikinci büyük faydası ise, istiğfar edildiği müddetçe, Allah'ın (cc) azabının üzerimize gelmeyeceğidir. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ
مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

“Oysa, sen içlerinde iken Allah onlara azap etmez. Onlar bağışlanma dilerlerken de elbette Allah azap edecek değildir.”⁷

İstiğfar etmek, yağmurun yağması-
na, malın artmasına, güç ve kuvvete,
evlatların artmasına olanak sağlar. Allah
(cc) şöyle buyurmaktadır:

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا

"Dedim ki: "Rabbinizden bağışlanma dileyin; doğrusu O, çok bağışlayandır. Size gökten bol bol yağmur indirsin. Sizi, mallar ve oğullarla desteklesin; sizin için bahçeler var etsin, ırmaklar akıtsın."⁸

İstiğfar etmek duaya icabeti kolaylaştırır. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

وَالِى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّى قَرِيبٌ مُجِيبٌ

⁵ (Mecmuu'l-Feteva)

⁶ (4/Nisa 110)
⁷ (8/Enfal 33)
⁸ (71/Nuh 10-12)

*"Semud milletine kardeşleri Salih'i gönderdik. "Ey milletim! Allah'a kulluk edin; O'ndan başka ilahınız yoktur; sizi yeryüzünde yaratıp orayı imar etmenizi dileyen O'dur. Öyleyse O'ndan mağfiret dileyin, sonra da O'na tevbe edin. Doğrusu Rabbim size yakın ve duaları kabul edendir" dedi."*⁹

İstiğfar rızka vesile olur. Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır:
"Kişi işlemiş olduğu günah sayesinde rızkindan mahrum olur."¹⁰

Bir daha ki sayıda görüşmek üzere (inşallah) Allah'a emanet olun.
Selam ve dua ile...

⁹ (11/Hud 61)

¹⁰ (İbn Mace)

APPLE FOTOĞRAF TARAMASI

Burak Eryılmaz

Apple çocuk istismarını önlemek için kendi cihazlarında fotoğraf taraması yapacak olan yeni bir özelliği tanıttı. Apple'ın tanıtmış olduğu bu özellik soru işaretlerine sebep oldu ve tartışmalara yol açtı.

Bu tanıtılan özelliği biraz daha detaylı anlatacak olursak; Apple cihazlarda bulunan fotoğrafları tarayıp geçmişte oluşturulmuş olan bir bulut sisteminde, bilinen istismar fotoğrafları ile karşılaştırma yapacak. Bu karşılaştırmaları fotoğrafları görerek değil onların hash kodları üzerinden (hash kodları kimlik numaraları gibi düşünülebilir. Fotoğrafın oluşturulma tarihi, içinde bulunan piksel sayısı vb. özelliklerine göre oluşturulan fotoğrafa özel olan bir kod, bir tür dijital imza da denilebilir) yapacak. Bulut sisteminde bulunan fotoğrafların hash kodları ile cihazdaki fotoğrafın hash kodunu karşılaştırılarak fotoğrafın sakıncalı olup olmadığını bildirecek. Çocukların kullandığı telefonlarda iMessage üzerinden gönderilen fotoğraflar aynı şekilde taranacak. Ve duruma göre ebeveyne bilgi verecek veya fotoğrafın gönderimi için ebeveyn izni isteyecek. Mesajlar taranacak yani ve bu uçtan uca şifrelemenin, en azından ilk aşamada çocukların telefonu için

kalkacağı anlamına geliyor. Bu tabii ilk aşama için çocuğun kullanmış olduğu telefon için bu şekildeyken, daha sonrasında belki bölgeye göre telefonlarda bulunan uçtan uca şifrelemenin kaldırılmasına kadar gidebilir.

Araştırmacılar, teorik olarak güzel bir özellik olarak görünüyor olsa bile pratikte aynı şekilde işlemeyeceğinden tedirgin. "Facebook, Google yüklenen fotoğrafları zaten tarıyor, Apple iCloud'a yüklenen fotoğraflara erişim sağlayabiliyorken neden araştırmacılar bu özelliğe tepki gösteriyor?" diyecek olursanız sebebi şunlar;

Öncelikle bu sefer görüntü taramaları, fotoğrafları yüklediğimiz sunucularda (iCloud) değil cihazların kendisinde gerçekleşecek. Bilinen hash kodları ile telefonunuzdaki hiçbir yere henüz yüklediğiniz veya yüklemeyeceğiniz fotoğrafların hash kodunu çıkarıp karşılaştırma yapacak. Apple iCloud'a yüklemeyi seçtiğiniz fotoğrafların taranacağını söylüyor. iCloud fotoğraflarını devre dışı bırakırsanız taranmaz ve yapılan taramalarda eşleşme olmadığı sürece Apple tarafından görünmez, oynama olmaz diyor.

İkinci tedirginliğin sebebi; Hash her ne kadar fotoğraflara özel olacak bir kod desek bile bazen farklı fotoğraflara aynı kod verilebilir. Böyle bir durumda collision (çarpışma) adı verilen yanlış eşleşmeler gerçekleşir. Apple bu taramaları NeuralHash algoritmasını kullanarak yapmayı hedefliyor. Araştırmacılar bu algorithmada collision(çarpışmalar) bulmaya başladı. Bu da cihaz taramalarında bazen alakasız olan bir fotoğrafı, bulut sisteminde bulunan bir fotoğrafla eşleştirmesi anlamına gelir. Ve alakasız yaptırıma maruz kalma ihtimalinizi ortaya çıkarır. Muhakkak ki yapılan yaptırım düzeltilir

ama kendinizi açıklamanız, gerekli yerler ile iletişime geçmeniz gerekir. Durduk yere başınıza iş açmış olur kısaca. Apple ise gösterilen sürüm ile hazır olan sürümün tam olarak aynı olmadığını ve hazır sürümde sistemin doğru bir şekilde çalıştığını söyledi.

Bu iki tedirginlik dışında üçüncü tedirginliğin sebebi ise şöyle; şu an taramalar istismar için kullanılacak denilse bile, insanlar sonrasında olabilecek durumlar için endişeleniyor. Araştırmacılar sistemin şu anda eğitilmiş olduğu istismar durumları dışında başka türlü görüntü ve metinleri taramak için uyarlanabileceğini söylüyor. Taranan fotoğrafların eşleşmesinin yapılacağı bulut sistemine devletlerin erişimi nasıl olacak mesela? Devletler bulut sistemlerine kendilerine muhalif fotoğraf ve yazıları ekleyebilir. Sonra o fotoğrafın bulunduğu tüm cihazlarda ki insanları muhalif olarak belirler ve yaptırım uygulayabilir. Takip ettiğiniz bir kanal, sayfa veya whatsapp'ta birinin size attığı bir fotoğrafı indirebilirsiniz. Bu fotoğraf bulunduğunuz ülke tarafından istenmeyen, bulut sistemine bu istismar fotoğrafıdır diye eklediği bir fotoğraf olabilir. Cihaz taranır eşleşme yapılır ve hop yakalandınız veya takip edilmeye başlandınız! Kısaca devletler bu özelliği baskı ile veya sistemin açıklarını bularak istedikleri şekle sokarak vatandaşlarını takip edebilirler. Araştırmacılar bu durumdan da tedirgin. Apple istismar için daha önceden oluşturulmuş olan bir veri tabanını kullanacaklarını ve devletin buna başka bir türde içerik ekleme isteklerini reddedeceğini de söylüyor. Geçtiğimiz aylarda Çin'e taviz vermiş bir firma için biraz fazla iddialı bir söylem.

Tedirginlikler bununla da bitmiyor. Çocukların kullandığı belirtilen telefonlarda gönderilen mesajlar, fotoğrafların taranacağı için uçtan uca korumalı

mesajlaşmanın ortadan kalkması anlamına geliyor. İlk aşama olarak çocukların telefonunda geçerli olacak olan bu özellik, devletlerin Apple'a yapacağı baskılar sonucunda belki bütün Apple cihazların da (bütün cihazlar için geçerli olması çok tepki çekeceği için fazla ihtimal dahilinde değil çünkü sadece çocukların telefonu için bu özellik söz konusu olduğunda bile gelen tepkiler çok fazlaydı) geçerli olacak. Belki de belirli ülkelere göre değişiklik gösterecek şekilde uçtan uca korumalı mesajlaşma olmayacak bazı cihazlarda (bu ise daha ihtimal dahilinde çünkü zaten baskıcı olan ülkelerin vatandaşları ses çıkaramayacaklardır, diğer ülkelerin vatandaşları ise işin ucu kendilerine dokunmadığı için ya sessiz kalacak ya az ses çıkaracaktır diye düşünmekteyim.) Allah en doğrusunu bilir.

Apple geçmiş yıllarda iOS işletim sistemlerine sahip cihazların kilidini açmak ve şifresini çözmek için kolluk kuvvetlerine izin verecek bir araç oluşturmak için ABD hükümeti nin çok sayıda talebini reddetti. Ancak şirket müşteri verilerinin kendisinde bulunmasını isteyen Çin'e ise tavizler verdi. Eski CIA ve NSA çalışanı Edward Snowden Apple'ın bulunduğu bu durumu Twitter'da paylaştığı bir tweet ile dalga geçerek eleştirdi. Snowden tweetinde kısaca şu mesajı veriyordu; 2015 yılında Apple, Amerika da eylem yapan bir kişinin telefonunu açmayı reddediyor. Bu yüzden FBI ile mahkemelik oluyorlar ve FBI telefonu açtırmak için Avusturalya'da başka bir şirkete ulaşıyor. Apple, sırf gizliliğe verdiği önemi kullanıcılarına göstermek için kendi ülkesinde olan eyleme karşı bu tavrı takınıyor. Getirmeyi planladıkları özellikle, "bak 155'i ararım vatan haini" tarzında bir firmaya dönüşmesini eleştiriyor aslında.

Belki gelen tepkilerden belki de sistemin henüz Apple'ın istediği düzeyde çalışmıyor olmasından kaynaklı Apple bu özelliği çıkarmayı daha fazla bilgi toplamak ve iyileştirmeler yapmak için ertelediğini açıkladı. Her ne kadar ertele-dik demiş olsalar bile araştırmacılar şu an için erteleme kararından memnun.

Stanford Internet Gözlemevi'nde araştırma görevlisi olan Riana Pfefferkorn; "Bu plandan tamamen vazgeçtik demeleri onlar için çok zor olurdu ama duraklatmaları şu an için çok önemli bir şey." dedi.

Fight for the Future direktör yardımcısı Evan Greer, "Apple'ın fotoğraf ve mesajları cihazda tarama planı, modern tarihte herhangi bir teknoloji şirketinin en tehlikeli önerisidir. Tepkinin Apple'ı bu tehlikeli gözetim planını ertelemeye zorlaması cesaret verici, ancak gerçek şu ki, önerdiklerini yapmanın güvenli bir yolu yok. Bu plandan tamamen vazgeçmeleri gerekiyor." dedi.

Apple şu an için bu kararını erteledi. Bu insanların verilerinin güvenliği için güzel bir haber. Ama bu özellikten vazgeçmezler ve getirmek için inat ederlerse güvenlik konusunda övülen, güvenilir olan bu firmanın adına büyük bir leke vurulacaktır. Bizler güvenlik konusunda hassas isek, iCloud yedekle-mesi kapalı bir şekilde cihazı kullanma-ya devam etmemiz çok daha güvenli olacaktır. Allah en doğrusunu bilir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki,
Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.
Çünkü Allah çok bağışlayandır,
çok merhamet edendir."

ÂL-İ İMRÂN 31

SİYER SINAVI

- 1 -

”

24 Ekim’de yapmış olduğumuz
Siyer Sınavının ilk bölümü.
Cevap ahahtarı Ocak Sayısında!

1. Mekke'de Arapların inancına şirki bulaştırıp sonra **Kâbe'ye ilk putu getiren kimdir?**

- A) Ebu Cehil
- B) Ebu Leheb
- C) Amr b. Luhayy
- D) Umeyye b. Halef

2. Rasulullah'a (sav) davetini açıktan yapması için verilen ilk emir olan "Yakın akrabalarını korkut (uyar)" **ayeti hangi surenin içerisinde yer almaktadır?**

- A) Bakara B) Muzzemmil
- C) Şuara D) Müddesir

3. Peygamberliğin 5. yılında Habeşistan'a ilk hicret edenlerin **sayıları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

- A) 8 Erkek 6 Kadın
- B) 5 Kadın 15 Erkek
- C) 3 Kadın 17 Erkek
- D) 12 Erkek 4 Kadın

4. Hamza (ra) ve Ömer (ra) risaletin kaçınıcı **yılında iman etmişlerdir?**

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 9

5. Peygamber'in (sav) Hatice Annemizin (ra) vefatından sonra **evlendiği ilk eşi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Aişe B) Sevde b. Zem'a
- C) Zeynep D) Safiye

6. Peygamberliğin 11. yılında hac mevsiminde Yesrib halkından altı kişinin İslam'ı kabul ettiğini biliyoruz. **Bundan sonraki hac mevsiminde Peygamberliğin 12. yılında Yesrib'den kaç kişi gelmiştir?**

- A) 12 B) 13 C) 14 D) 16

7. Umumi boykot peygamberliğin **kaçınıcı yılında başlamış ve kaç yıl sürmüştür?**

- A) 7.yılı – 3 yıl B) 6.yılı – 3 yıl
- C) 7.yılı – 2 yıl D) 6.yıl – 2 yıl

8. Rasulullah'ın (sav) İslam'a davet etmek ve İslam dinini öğretmek için **Medine'ye gönderdiği ilk İslam Elçisi kimdir?**

- A) Sad B. Muaz B) Musab B. Umeyr
- C) Ebu Bekir D) Habbab B. Ered

9. Peygamber'in (sav) meşakkatli **Taif yolculuğuna kim eşlik etmiştir?**

- A) Ebu Bekir B) Osman
- C) Zeyd B. Harise D) Es'ad B. Zurare

10. Rasulullah (sav) Taif'den geldiği zaman **Mekke'ye girebilmesi için kendisini himaye eden şahıs aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Mut'im B. Adyy B) Ahnes B. Serik
- C) Suheyl B. Amr D) İyas B. Muaz

11. Aşağıdakilerden hangisi 1. Akabe biatının şartlarından birisi değildir?

- A) Hiç bir şeyi Allah'a ortak koşmayacaksınız.
- B) Hırsızlık yapmayacaksınız.
- C) Zina etmeyeceksiniz.
- D) Zekât vereceksiniz.

12. Peygamberliğin 13. yılı hac mevsiminde Yesrib'den kaç kişi biat için Mekke'ye gelmiştir?

- A) 73 Erkek 2 Kadın
- B) 70 Erkek 4 Kadın
- C) 65 Erkek 5 Kadın
- D) 60 Erkek 10 Kadın

13. Rasulullah (sav) hicret için evden çıkarken Mekkeli müşriklerin kendisini öldürmek için gönderdiği savaşçıların arasından geçerken okuduğu "Biz, onların önlerine bir set, arkalarına da bir set çekip gözlerini perdeledik. Artık görmezler;" mealindeki ayet hangi surededir?

- A) Yasin Suresi 9. Ayet
- B) Enfal Suresi 30. Ayet
- C) Nahl Suresi 15. Ayet
- D) Yasin Suresi 21. Ayet

14. Rasulullah'a (sav) hicret yolculuğunda kılavuzluk eden kimdir?

- A) Ukbe B.Ebi Muayt
- B) Nebi B. Haccac
- C) Abdullah B. Uraykîd El Kaysî
- D) Hakem B. Ebil-As

15. Rasulullah (sav) Medine'ye geldiğinde bir geceyi uykusuz geçirdi ve "Keşke ashabımdan salih bir zat nöbet tutsa." buyurdu. O esnada nöbet tutmak için gelen sahabe kimdir?

- A) Ubeyy B. Kab
- B) Sad B. Ebi Vakkas
- C) Sad B. Muaz
- D) Umeyye B. Halef

16. Aşağıdaki Kureyş müşriklerinden hangisi Bedir savaşının intikamını almak için en heyecanlı en gayretli kişilerden değildir?

- A) İkrime b. Ebi Cehil
- B) Safvan b. Ümeyye
- C) Ebu Sufyan b. Harb
- D) Halid b.Velid

17. Kureyş, Uhud savaşı için kaç kişilik ordu toplamıştır?

- A) Bin
- B) İki bin
- C) Üç bin
- D) Dört bin

18. Kureyş'in Uhud savaşındaki umumi komutanı kimdir?

- A) Halid b. Velid
- B) Safvan b. Ümeyye
- C) İkrime b. Ebu Cehil
- D) Ebu Sufyan b. Harb

19. Peygamber Efendimiz (sav) Uhud savaşından önce Kureyş'den bilgi almak için **hangi sahabeyi görevlendirmiştir?**

- A) Sad b. Muaz
- B) Abbas b. Abdülmuttalib
- C) Useyd b. Hudayr
- D) Sad b. Ubade

20. Aşağıdakilerden hangisi Uhud savaşı hazırlıkları yapılırken Rasulullah'ın (sav) **kapısında nöbet tutan sahabelerden değildir?**

- A) Sad b. Ubade B) Zeyd b. Harise
- C) Sad b. Muaz D) Useyd b. Hudayr

21. Uhud savaşı hazırlığında, Rasulullah (sav) muhacirler birliğinin **sancağını hangi sahabeye vermiştir?**

- A) Abbas b. Abdülmuttalib
- B) Musab b. Umeyr
- C) Ali b. Ebu Talib
- D) Zeyd b. Harise

22. Uhud savaşı hazırlığında Peygamber Efendimiz (sav) yaşı küçük ve savaşa dayanamayacak durumda gördüğü kişileri geri çevirdi. **Aşağıdakilerden hangisi yaşı küçük olmasına rağmen geri çevirdiği sahabelerden değildir?**

- A) Abdullah b. Ömer
- B) Usame b. Zeyd
- C) Zeyd b. Sabit
- D) Semure b. Cündüb

23. Peygamber Efendimiz (sav) Medine ile Uhud arasında geceleme için 50 kişiyi nöbetçi seçmiştir. **Bu grubun komutanı kimdir?**

- A) Muhammed b. Mesleme
- B) Zekvan b. Abdikays
- C) Abdullah b. Cübeyr
- D) Munzir b. Amr

24. Uhud savaşında **okçu birliğinin komutanı kimdir?**

- A) Abdullah b. Zübeyr
- B) Abdullah b. Cübeyr
- C) Zübeyr b. Avvam
- D) Munzir b. Amr

25. Uhud savaşının başında Peygamber Efendimiz (sav), kılıcını kınından çıkarıp ashabına "Bu kılıcın hakkını kim verebilir?" diye sordu. Ashabdan biride ""O kılıcın hakkı nedir ya Rasulullah ?" diye sordu. Rasulullah (sav) "Eğrilinceye, kırılıncaya kadar düşmanın boynunu vurmaktır." Buyurdu. "Ben onun hakkını veririm ya Rasulullah" **diyen sahabi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ali b. Ebu Talib
- B) Zübeyr b. Avvam
- C) Ömer b. Hattab
- D) Ebu Dücane Semmak b. Hareşe

26. Peygamber Efendimiz'in (sav) "Her peygamberin bir havarisi vardır. **Benim havarim de..." dediği sahabe kimdir?**

- A) Sad b. Ebu Vakkas
- B) Zübeyr b. Avvam
- C) Ebu Ubeyde b. Cerrah
- D) Talha b. Ubeydullah

27. Uhud savaşında Hamza'yı (ra) **öldüren kimdir?**

- A) Kilab b. Talha
- B) İkrime b. Ebu Cehil
- C) Vahşi b. Harb
- D) Şürayh b. Karz

28. Uhud savaşında hiçbir yerinden tanınmayacak bir halde, 80 küsur mızrak, kılıç, ok yarası alan ve şehid olan, **sadece kız kardeşinin parmaklarından tanıyabildiği sahabe kimdir?**

- A) Enes b. Nadr
- B) Abdullah b. Cübeyr
- C) Hamza b. Abdulmuttalib
- D) Sabit b. Dahdah

29. Uhud savaşında Peygamber Efendimiz'in (sav) "**At ya Anam babam sana feda olsun.**" dediği **sahabe kimdir?**

- A) Talha b. Ubeydullah
- B) Sad b. Ebu Vakkas
- C) Musab b. Umeyr
- D) Zübeyr b. Avvam

30. Peygamber'in (sav) "Kim yeryüzünde yürüyen, yaşayan bir şehid görmek isterse baksın." **dediği sahabe kimdir?**

- A) Talha b. Ubeydullah
- B) Musab b. Umeyr
- C) Sad b. Ebu Vakkas
- D) Zübeyr b. Avvam

31. Peygamber'in (sav) mübarek dişini kıran Utbe b. Ebi Vakkas'ı takip edip, **öldüren sahabe kimdir?**

- A) Sad b. Ebi Vakkas
- B) Hatıb b. Ebi Beltea
- C) Malik b. Sinan
- D) Ebu Dücane

32. Uhud savaşında sancak sağ elindeyken sağ kolu kesilen, sol eline aldığı sol kolu kesilen daha sonra sancağı göğsü ve boynuyla tutmaya çalışan ve **şehid olan sahabe kimdir?**

- A) Zeyd b. Harise
- B) Cafer b. Ebu Talib
- C) Abdullah b. Revaha
- D) Musab b. Umeyr

33. Uhud savaşının bitişiyle Peygamber (sav) Kureyş ordusunu incelemek için **hangi sahabeyi göndermiştir?**

- A) Ali b. Ebu Talib
- B) Ömer b. Hattab
- C) Zeyd b. Sabit
- D) Zübeyr b. Avvam

34. Gasilü'l-melâike (melekler tarafından yıkanmış kimse) diye adlandırılan sahabe kimdir?

- A) Abdurrahman b. Avf
- B) Hanzala b. Ebi Amr
- C) Musab b. Umeyr
- D) Enes b. Nadr

35. Uhud savaşında şehid olan Hamza (ra) hangi sahabeye beraber defnedilmiştir?

- A) Enes b. Nadr
- B) Musab b. Umeyr
- C) Abdullah b. Cahş
- D) Malik b. Sinan

36. Uhud savaşında kardeşi, dayısı ve kocası şehid olan hanım sahabe kimdir?

- A) Ümmü Eymen
- B) Hamne bt. Cahş
- C) Ümmü Sad b. Muaz
- D) Ümmü Umare

37. Uhud savaşında Müslümanlardan kaç kişi şehid olmuştur?

- A) 70
- B) 75
- C) 80
- D) 85

38. Uhud savaşında müşriklerden kaç kişi öldürülmüştür?

- A) 34
- B) 37
- C) 39
- D) 41

39. İdam esnasında iki rekat namaz kılma adetini ilk başlatan sahabe kimdir?

- A) Hanzala
- B) Hubeyb
- C) Asım b. Sabit
- D) Haram b. Milhan

40. Er-Raci ve Biri Maune faciasından sonra hangi gazve olmuştur?

- A) Beni Kureyza
- B) Beni Nadir
- C) Necid
- D) Dumetul-Cendel

41. Medine'den sürülen Yahudi kabilelerin Mekkeli müşrikleri Müslümanlarla savaşmaya ikna etmeleri sonucu gerçekleşen savaş hangisidir?

- A) Bedir
- B) Hendek
- C) Huneyn
- D) Mute

42. I. Medine, Hendek savaşında, müşriklerden oluşan on bin kişilik bir ordunun saldırısına uğramıştır.

II. Yahudiler, Müslümanlarla yaptıkları anlaşmaya Hendek savaşında ihanet ettiler.

III. Selman-ı Farisi'nin önerisi ile Medine'nin etrafında hendekler kazılmıştır.

IV. Kalelerinden indirilen Beni Kaynuka Yahudilerinin savaşçılarından bir kısmı öldürülmüş, bir kısmı da esir alınmıştır.

Yukarıda Hendek savaşı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) I, II, III
- B) I ve III
- C) I, III, IV
- D) Hepsi

43. Kurayzaoğulları hakkında hüküm veren ve kısa süre sonra vefat eden sahabe kimdir?

- A) Zeyd b. Sabit B) Said b. Zeyd
C) Sad b. Muaz D) Cafer b. Ebu Talib

44. Hendek savaşında Müslümanlara ihanet eden ve düşmanla iş birliği yaparak Müslümanları zor duruma düşüren Yahudi kabilesi hangisidir?

- A) Beni Müstalik B) Beni Amir
C) Beni Kurayza D) Beni Kaynuka

45. Peygamber (sav) Hendek savaşından sonra hangi hanımı ile evlenmiştir?

- A) Zeynep bt. Cahş B) Sevde
C) Meymune bt. Haris D) Cüveyriye

46. Aişe'ye (ra) iftira atılması olayını anlatan ve onu temize çıkaran ayetler hangi sürededir?

- A) Zümer B) Hicr
C) Ahzab D) Nur

47. Validemiz Aişe'ye (ra) iftira atılması olayına ne ad verilir?

- A) Garanik hadisesi B) İfk Hadisesi
C) Kırtas D) Buhtan

48. Bedir savaşı hicretin kaçınıc yılında meydana gelmiştir?

- A) Birinci yılında
B) İkinci yılında
C) Üçüncü yılında
D) Dördüncü yılında

49. Bedir savaşında Peygamber (sav) Mekke ordusundan bilgi edinmek için üç sahabe görevlendirmiştir. Aşağıdakilerden hangisi görevlendirdiği sahabelerden değildir?

- A) Sad b. Ebi Vakkas
B) Ali b. Ebi Talib
C) Zubeyr b. Avvam
D) Musab b. Umeyr

50. Bedir savaşında Kureyş ordusu kaç kişiden oluşmaktaydı?

- A) 500 - 600 B) 900 - 1000
C) 1100 - 1200 D) 700 - 800

SIYER SINAVI

ÖZEL PROGRAMI
YAYINDA!

HİCRİ TAKVİM

ARALIK 2021

Rebiûlâhir 1443

Cemâziyelevvel 1443

PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
		1 26	2 27	3 28	4 29	5 1
6 2	7 3	8 4	9 5	10 6	11 7	12 8
13 9	14 10	15 11	16 12	17 13	18 14	19 15
20 16	21 17	22 18	23 19	24 20	25 21	26 22
27 23	28 24	29 25	30 26	31 27		

*Hicri Ayların 29. Günü Gelecek Olan Ayın Hilali Gözetlenmelidir.

YILLIK
ABONELİK 140 ₺

ŞİMDİ ABONE OL

0552
822 74 42

ABONELİK İÇİN

✉ editor@takvadergisi.org ☎ 0552 822 74 42